

DARBININKAS

XLVI NR. 35.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽIS - MAY 16, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Po Diefenbakerio ir de Gaulle Kennedy matysis su Chruščiovu?

Ar tai būtų įspėjimas Chruščiovui, ar atsimokėjimas nuolaida už nuolaidas?

Zenevos konferencija dėl Laoso likimo yra šios dienos pagrindinis politinis įvykis. Tačiau didelio susidomėjimo jis nekeliama. Rezultatas iš anksto pramatomas ne Amerikos ir ne Vakarų naudai. Panašiai kaip ir Zenevos derybos 1954 dėl Vietnamo. Dabar, kaip ir tada, komunistai savo reikalavimus rėmė karinės jėgos persvara, prieš kurią Vakarų diplomatiniai žodžiai buvo bejėgiai.

Daugiau susidomėjimo kelia

N. Y. Times ir kitos spaudos paleista žinia apie galimą prezidento Kennedy pasimatymą su Chruščiovu. Tokio pasimatymo iniciatyva išeinanti iš Kennedy.

Susitikimas numatomas birželio pradžioje viename iš vidurio Europos miestų. Gal Viena, Stockholme ar Zenevoje.

Susitikimo tikslas aiškinamas nevienodai. Vienas aiškinimas — esą susitikimas galimas, jei Chruščiovas pasuks Zenevos pasitarimus dėl atominių bandymų sustabdymo ir dėl Laoso likimo Amerikai priimtiniu būdu. Tačiau susitikimas su Chruščiovu būtų jau ne įspėjimas, bet atsimokėjimas už nuolaidas.

Baltieji Rūmai tuo tarpu kalbas apie susitikimą paneigė. Aišku betgi, kad prezidentą jo patarėjai įkalbinėja su Chruščiovu susitikti. Aišku taip pat, kad susitikimo galimybė labiau aiškės po Kennedy pasimatymo su de Gaulle ir kitais sąjungininkais.

Ta proga pasakoma, kad prezidento Kennedy pažiūros dėl politinio metodo pasikeitusios. Prezidentas Kennedy ir valstybės sekretorius Rusk buvo skelbę, kad vietoj viršūnių konferencijų ir kelionių politiniai santykiai turi būti palaikomi normaliais diplomatiniais kanalais. Dabar Kennedy, Johnsonas ir Rusk važinėja tiek pat kaip Eisenhoweris, Nixonas ir Dulles. Rinkimų kovoję Kennedy aiškino, kad Baltuosiuose Rūmuose Eisenhoweris laiko per didelį štabą, net 51 narį, dabar to štabo skaičius padidėjęs.

AMERIKA ŽADA PAGALBĄ AZIJOS TAUTOM, NORS JŲ PASITIKĖJIMĄ PALAUŽĖ SEATO NETESEJIMAS

UŽSIANGAŽAVIMO AR NUSIANGAŽAVIMO POLITIKA AZIJOJE

Laos, Pietų Vietnamas, Tailandas — tokia eile dabar eina komunistų ekspansija pietų Azijoje. Laoso agonija eina Zenevoje. Pietų Vietnamo gelbėti nvyko viceprezidentas Johnsonas. Kovai prieš komunistų Johnsonas gegužės 12 pažadėjo Pietų Vietnamui daugiau pinigų ir daugiau instruktorių. Prie 120 mil. šiais metais bus pridėta dar 40 mil., kad Pietų Vietnamas galėtų padidinti savo kariuomenę iš 150,000 iki 170,000. Amerikos karinių patarėjų bei instruktorių skaičius iš 650 bus padidintas iki 1650.

Didindama pinigus, Amerika betgi nesiangažuoja sava karine jėga ginti pietų Vietnamą nuo komunistų. Užsiangažodama pinigais, Amerika nusiangažuoja savo kariuomenės siuntimu. Tuo tarpu Rusijos ir Kinijos komunistai labiausiai angažuojasi karine pagalba. Rezultatai? N. Y. Times tvirtina, kad Tailandas esąs giliai sukrėstas Amerikai ir Seato neištesėjus sa-

vo pažadų. Seato konferencija žadėjosi intervenuoti, kad Laosą išgelbėtų. Buvo paskelbtos, paskui vėl paneigtos žinios, kad Tailandas norįs virsti neutra-

lus. Pasak laikraščio, esą įsukti, kad Pietų Vietnamas nueis Laos keliu, ir visa sritis iki Singapūro bus atvira komunistų penetracijai.

PIETŲ VIETNAME. Viceprezidentas Johnsonas ir prezidentas Ngo Dinh Diem.

ANGLIJA IR 1942 SUTIKO IŠDUOTI, BET PRIEŠINOSI JAV; IR LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA PASILIKO TYLOJE

Valstybės departamentas paskelbė 1942 diplomatinis dokumentus. Iš jų matyti, kokios derybos ėjo tarp Amerikos, Anglijos ir Sovietų dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos taisyklių. Apie tai informavo Sumner Welles, valstybės sekretoriaus pavaduotojas, memorandume, kuris buvo skirtas Adolf A. Berle jr., tada valstybės sekretoriaus padėjėjui, dabar Kennedy patarėjui lotynų Amerikos reikalams. Memorandume Welles duoda žinias, kurias jis buvo girdėjęs iš Anglijos atstovo Washingtono Halifaxo. Būtent:

Sovietai, rengdami sutartį su Anglija, reikalavo, kad sutartyje būtų įsakmiai minima, jog Baltijos valstybės, Lietuva, Estija ir Latvija, turi priklausyti Sovietų Sąjungai, kada Vokietija bus karą pralaimėjusi. Anglijos min. pirm. Churchillis su tuo sutiko. Jį prikabino užsienių reikalų ministras Edenas, įtakingas vyriausybės narys ir buvęs atstovas Maskvoje Stafford Crips ir atstovas Washingtono Halifaxas.

Anglijos nusistatymą Welles savo memorandume vadino "neapginamu moraliniu pažiriu", "nepaprastai kvailu". Rašė: "Kokios taikos mes galime laukti, jei šioje ankstyvoje karo fazėje Anglijos vyriausybė ir mes patys sutiksime milijonus žmonių parduoti".

Adolf Berle atsakyme Welles atsiliepė apie Anglijos nusistatymą kaip apie "baltiškojo Miuncheno siūlymą".

Prezidentą Rooseveltą veikė valstybės sekretorius Cordell Hull, tikindamas, kad Anglijos — Sovietų paktas, kuris pripažins Baltijos valstybes Sovietams, būsiąs "baisus smūgis Jungtinių Tautų idėjai". Jei toks paktas būtų pasirašytas, tai "mes negalėtume toliau tylėti, nes mūsų tylėjimas reikštų, jog savo tylėjimu mes pritariame". Kai 1942 birželio Molotovas atsilankė Washingtone, jis patyrė, kad Amerika nesiduos čia palenkiamai. Tada Anglijos Rusijos sutartyje Baltijos valstybių klausimas buvo apeistas tydom.

MRS. MARGARET McPARTLAND priima iš New Yorko vyskupo John J. Maguire medalį, kuriuo ji apdovanojama kaip šių metų katalikė motina, auginanti 5 mergaites.

VOKIETIJA RENGIA SI RINKIMUS

Berlyno burmistras Brandtas agitaciją varo amerikinių būdu — važinėja iš miestelio į miestelį, lydimas 25 margai aprengtų motociklininkų, ir aiškėse sako kalbas, rašosi autografus. Viešosios opinijos tyrimas pro Adenauerį toli prasinešus pro Brandtą. Kai Adenaueris išsėis iš kanclerių partija jo vietoje numatė Erhardą, o į užsienių reikalų ministerius dabartinį apsaugos min. F. J. Strausą.

SOVIETINIAI INTERNATAI

Sovietuose veikia 2,700 mokyklų internatų, kuriuose mokosi 600,000 vaikų. Iki 1965 būsią 2,5 milijonai. Internatuose vaikas laikomas nuo 7 iki 18 metų. Jis turi būti išauklėtas "naujas žmogus", t. y. su komunistinėm pažiūrom ir įpročiais.

CHRUŠCIOVAS TAIP PAT NETURI LAISVĖS?

Chruščiovas Gruzijoje atskirtu Vakaram: "Jie sako, kad mes neturim laisvės. Mes, komunistai, revoliucionieriai, esame laisviausi iš visų laisvųjų pasaulių. Mes turime laisvę tiems, kurie gamina gėrybes, kurie dirba kasyklose, fabrikuose, laboratorijose, bet Sovietų Sąjungoje nėra laisvės tiems, kurie agrobria gyventojus" ... (Išėitų, kad laisvės neturi ir Chruščiovas, kuris yra grobiškiausias iš visų grobiškų pasaulių).

KOKIS AMERIKOS KELIAS ŽENEVOJ

RAŠYTI AR NESIRASYTI, JEI TAI BUS KAPITULIACIJA?

Zenevoje 14 konferencija turėjo prasidėti gegužės 12. Ją teko atidėti į šią savaitę, derybas vedant užkulisuose. Ėjo derybos dėl paliaubų, kurios turi būti įvykdytos prieš konferenciją pradėdant. Pagaliau kontrolinė komisija pranešė, kad paliaubos padarytos. Kitas klausimas: kas atstovaus konferencijoje Laosui. Sovietai reikalavo, kad būtų trys grupės, tarp jų "neutralus" Souvanna Phouma ir komunistų sukilėlių grupės, trečia dabartinės Laos vyriausybės. Amerika priešinosi komunistų atstovavimui, pagaliau sutiko su kompromisu: komunistai bus stebėtojai. Trečias klausimas kyla: koalicinės vyriausybės. Sovietai reikalauja, kad vyriausybė būtų sutelkta apie Souvanna Phouma ir apimtų taip pat komunistus. Souvanna Phouma jau laikomas "neutraliuoju", nors iš tikrųjų jis aiškiai palinko į Maskvą ir Peipingą. Taigi apie jį sudary-

ta vyriausybė bus komunistų kontrolėje. Turint prieš akis tokias perspektyvas, dėmesio vertas N. Y. Times vedamojo įspėjimas: "Nėra pagrindo, kodėl mes turėtume sutikti Zenevoje su sąlygom, vienašališkom komunistų naudai ... Būtų geriau Jungtinėm Valstybėm Zenevoje nieko nepasirašyti negu pritariti sprendimam, kurie tik pridedėtų komunistų programą Laosi paimti".

GARY COOPER MIRĖ gegužės 13, sulaukęs 60 metų. Mirtį sutiko dideliu dvasios giedrumu, pasitikėdamas, kaip jis sakydavo, Dievo Valia. Dvasios giedra jį lydėjo visą laiką nuo 1959, kada jis priėmė katalikybę drauge su žmona ir dukteria.

KUBOS REIKALAI

— Kubos valdžia sustabė automobilių ir autobusų susisiekimą nuo gegužės 8 su Guantanamo baze. Specialiais autobusuais buvo atgabunami 3,200 Kubos piliečių, kurie turi darbą Guantanamo bazėje. Tačiau tarnautojai tebekeliauja į darbus kitom susisiekimo priemonėm.

— Castro priešininkas Kubos revoliucinė taryba yra didelėje grėsmėje suskilti. Vienybė palaiko daugiausia Amerikos pažadas nutraukti paramą, jei nebus vienybės. Tarybos pirmininkas tebėra Cardona.

— Kanada įkalbinėja Amerikai rasti kompromisą su Kuba ir siūlo tarpininkauti. Nori tokios rolės kaip Anglijos santykiuose su Sovietais.

— New Yorke Castro priešininkai gegužės 13 surengė piketus prie N. Y. Times, kurio vedamąjį išsiaiškino Castrui palankia prasme.

— Prancūzijos ir Alžiro derybos numatytos gegužės 20.

TIKRIEJI IR NETIKRIEJI SVARSCIAI

Buvo pasodinti į baudžiamųjų suola tie, kurie vartojo dvejojus svarščius parduotuvėse prekes sverdami. Yra tokiu su dvejojais svarščiais ir tarp informatorių, kurie skelbia žinias ir sudarinėja opinija

Our Sunday Visitor Tėvas Ginder sustoja prie konkrečių faktų, kaip viešojoje opinijoje vienu svarščiu sveriamas tas pats nusikaltimas, jei jį padarė komunistas, kitu — jei ne-komunistas.

Ziūrėjau, sako, televizijoje "Mein Kampf", o kitą dieną klausiau komentatoriaus, kuris skelbė protestą prieš Franco, kam jis rengė sąmokslą prieš "legaliai išrinktą" vyriausybę. Pagalvojau: ar smerktinas yra sąmokslas prieš "legaliai išrinktą" vyriausybę? Juk Hitlerio vyriausybė buvo "legaliai išrinkta". Mussolinio taip pat. O sarmokslininkai prieš juos laikomi herojais.

GEN. LYMAN L. LEMITZER, jungtinio štabo viršininkas, grįžęs iš pietų Azijos, pareiškė, kad Amerika turi pakankamai karinių jėgų Sovietų agresijai sunaikinti. Amerika tebėra didžiausia karinė jėga.

PIRMOSIOS ZINIOS APIE BENDRUOMENĖS RINKIMUS

Apie bendruomenės rinkimų davinis žinias pats pirmasis pranešė iš Waterbury dr. P. Vileišis. Ten rinkimuose dalyvaavo viso 191 balsuotojas. Tai 82 proc. turinčių teisę balsuoti arba 80 proc. daugiau nei pereinuose rinkimuose.

Skaičiai: Bagdonas 127, Bričkus 93, Eiva 26, Giedraitis 73, Grigalius 82, Gruzdyz 84, Ivaškienė 86, Izbickas 75, Juknevičius 22, Mačys 31, Matulionis 81, Močinskas 32, Pajaujūis 56, Pipiras 31, Valaitis 82, Vileišis 170.

Hartforde balsavę taip pat apie dvigubai daugiau nei pereinuose rinkimuose.

Ar demokratija turi būti tik su bikini? — Ar Amerika turi eiti tik Atėnų likimo keliu?

Prezidento Kennedy paraginimas spaudai susilaikyti nuo žinių, galinčių išduoti Amerikos karines paslaptis priešui — tebesvarstomas. Yra priešininkų, kurie sako, kad prezidentas iš vienos pusės garbina liberalizmą, o iš kitos — nori pažaboti spaudos laisvę. Yra ir ginančių prezidento nusistatymą. Tokis yra C. L. Sulzberger (NYT), kuris iškelia originalių argumentų.

KONGO REIKALAI

— Kongo lyderių konferencija Coquilhatville paruošė naują konstituciją. Jai priimti Kasavubū gegužės 12 pasiskelbė sušauksiąs parlamentą ir senatą, kuriuos jis buvo paleidęs kovoję prieš Lumumbą. To labiausiai reikalavo Gizenga ir Maskva. Kasavubū tikisi tokiu būdu pritrauksiąs Gizengą. Kad nebijotų vykti į parlamento ar senato posėdžius, Kasavubū prašė JT garantuoti atstovam neliečiamybę.

Ar kitas faktas: Eichmannas žudė žydų rasę, o Chruščiovas žudė, nepaisydamas, kokios žudomieji rasės. Pirmas žudė dujom, antras badu marino. Pirmas yra rodomas pasauliui stikliniame narve, antras rodomas už vėsiųjų stalo kiekvienoje sostinėje. Taigi, kad žudė Eichmannas — blogai, kad žudė Chruščiovas — gerai.

Arba dar kitas: Laikraščiai pirmi puslapiu num skelbia, kokį baisų smūgį mes patyrėm iš savo priešų ryšium su Kuba. Prezidentas su patarėjais svarsto karinės jėgos siuntimą į Aziją tam Priešui pasipriešinti. Ten jau karo galimybė su Priešu. Tuo pat metu kituose puslapiuose skelbiama apie mūsų Priešo šokėjus, Moisejevo baletą, kad "maloni grupė iš Maskvos laimėjo entuziastingus plojimus didelės auditorijos, scenos ir ekrano garsenybių, kurios sėdėjo 15 dol. brangumo vietoje ... Zvaigždėtoji ir kūjo su pjautuvu vėliavos kabojo drauge". Taigi Laose Priešui skelbiamas karas, New Yorke jam aplodismentai. O Kuboje?

Apie Kubą kalba The Tablet bendradarbis, Kubos klausimais specialistas Dale Francis. Kalba faktus, iš kurių matyti, kad ta spauda, kuri syki apgavo Ameriką su Kuba, nori apgavimą prafesti ir toliau.

Jis atkreipė dėmesį į N. Y. Times, kuris dabar apkaltino aštriai CIA, kam ta įstaiga buvo pasirinkus remti kap. dr. Manuel Artimes, nes jis esąs kraštutinis dešinysis, oportunistas; sudaromas įspūdis, kad net gal artimas Batistai. Taip jį pristatė ir Time ir Newsweek. Francis pastebi, kad tai aiški netiesa. Artimes esąs ne dešinysis, bet "į kairę nuo centro". Artimes reikalavęs socialinių reformų, ypačiai žemės reformos, bet jis griežtas antikomunistas ir krikščioniškai demokratiškai nusiteikęs. N. Y. Times kaltino, kad nebuvo pašremta kitu lyderiu Manolo Ray. Siūlo toliau juo remtis. O Francis tvirtina, kad Ray tik neseniai atšokęs nuo Castro ir ne dėl komunizmo.

Jo pastatymas būtų pastatymas kitą Castro, tik kitu vardu. Tačiau jį kaip tik dabar remia tie opinijos sudarinėtojai, kurie prikalbino Ameriką vietoj Batistos paremti Castro.

Sitokių faktų iškyla aikštėn vis daugiau. Juose ryškėja, kaip falsifikuotais svarščiais yra parduodama "naujiens" ir kaip tas naujiens tenka priimti kritiškai.

Likvidacijų banga 1936 metais išskėlė į viršūnes ir Serovą

Apie tuos kurie planavo ir vykdė Lietuvos okupavimą ir deportacijos, pasakojo Sovietų MVD pulkininkas leitenantas Ilja Molin.

buvęs vidaus reikalų ministerio Jagodos pavaduotojas, vykdydamas valymus tolimuose rytuose, buvo pats suimtas ir likviduotas.

Serovas su pasityčiojimu ir sadizmu norėjo išgauti prisipažinimą, tačiau Molinas spyrėsi.

ILJA MOLIN

Jis, kaip viršininko pavaduotojas, mokęs būsimuosius karininkus, kaip reikia kovoti su išdavimu, daugiau nieko nežinao ir negalys pasakyti.

Serovas pakilo, ir Molinas jautė, kad už jo nugaros Serovas su Malenkovu persimetė

ženklais. Serovas paskui tarė: „Jum, drauge Malenkovai, priklauso sprendimas“. Malenkovas, kuris visą laiką buvo tylėjęs, priėjo prie Molino ir aštriom kerštingom akim, stengdamasis nepaleisti Molino žvilgsnio, tarė: „Aš klausiu jus: pasakykit, ar aš jum esu nusivylęs?“. Molinas lėtai ir tyliai atsakė: „Jūs nesat nusivylęs“.

Malenkovas po kelių kitų klausimų: „Kas čia buvo — lieka tarp mūsų. Turi būti griežta paslaptis. Visa kita lieka kaip buvę. Jūs, drauge Molina, likatės viršininko pavaduotojas“. Paskui staiga:

„O kodėl jūs, drauge Molina, tardymo metu nerūkėtė? Jūs matėte, kad mes rūkėtė“.

Molinas: „Aš užmiršau cigaretes savo apsiauste“. Malenkovas: „O kodėl jūs užmiršote apsiaustą?“. Luktelėjęs pridėjo: „Kai jus pašaukė į Lubianką, jūs juk jautėte, kad čia nie-

ko malonaus neišgirsite“. Molinas: „Kad aš užmiršau savo apsiaustą, tai tiesa, bet jūs, drauge Malenkovai, lig šiol užmiršote čia apsiaustą nusivilkti“.

Malenkovas staiga pritilo, nustebe Molino akibrokštą, paskui sušvilpė ir priėjęs sudavė per pečius Molinui. Visai mandagi tonu pasakė, kad Molinas galys daugiau nebijoti. „Gerai, drauge Molina, tačiau būtų jum geriau, jei priprastumėte viršininkų akivaizdoje susivaldyti“. Malenkovas padavė ranką Serovui ir, pasisukęs į Moliną, tarė: „Ne, rankos dar ne. Mes dar susitiksime. Kad mes jus, drauge Molina, turim ste-

bėti ir žinias apie jus surinkti, jum tai aišku? Jūs turite laimę. Saugokitės. Kas mane išduoda, tam aš sutaisau pragarą ant žemės“.

Pasikalbėjimas buvo trukęs daugiau kaip dvi valandas.

Po dviejų dienų, spalio 12, Malenkovas vėl pakvietė Moliną. Ten laukė jau ir Serovas. Malenkovo asmeninio saugumo viršininkas. Malenkovas vėl paklausė Serovą, ar jis tebeapsitiki Molinu. Tas atsakė — taip. Malenkovas pakartojo grasinimą rūštybe tam, kuris jį išduos. Besirengiančius išeiti Serovą ir Moliną Malenkovas neišleido. Ne, jie turį papietauti drauge su Malenkovu. Jis turįs dar ką ką su jais pakalbėti.

(Toliau bus: ką Malenkovas informavo apie būsimą Baltijos valstybių užėmimą).

SPAUDA

ATSAKYMAS ŠAMONINGAI KLAIDINANČIAM VISUOMENĖ

S. m. „Keleivio“ 13 ir 14 nr. ir „Naujienų“ 76 nr. kažkoks prisidėjęs slapivardžiu St. Šikšnyns straipsnyje „šamoningas klaidinimas“ piktai užsipuola mane dėl parašyto apie prel. A. Dambrausko santykius su caro valdžia straipsnio, kuris buvo atspausdintas praėjusių metų „Darbininke“ gruodžio 2-7 d. ir „Drauge“ gruodžio 10 d. Girdi, „P. Pauliukonis vėl prabilo prieš K. Bielinio „Penktuosius metus“... ima storą klebonišką vėzdą į rankas ir išeina ginti neapginamo kunigo A. Jakšto“... nes jo pataikaujanciu carą parašytų žodžių „ir geriausio katino liežuvio negalėtų išlaizyti“. Pono St. Šikšnio supratimu, „padoriam katalikui yra būtina juoda ir pikta sąžinė“.

I p. St. Šikšnio daromus priekaištus ir mano straipsnio minties iškraipymus norėčiau tik tiek atsakyti:

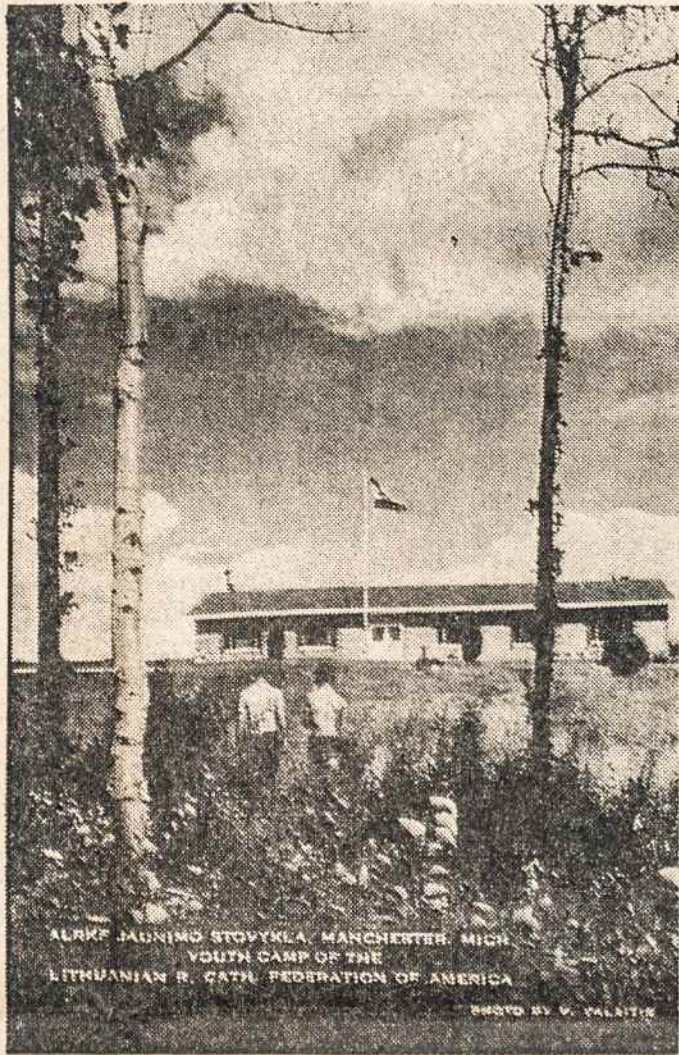
1. Esu katalikas ir kataliko pareigas atlieku kaip sugebu, manau, kad ir p. St. Šikšnyns yra taip pat katalikas ir savo katalikiškas pareigas atlieka pagal savo sugebėjimą bei supratimą. Katalikų akcijoje niekad neužemiau ir neužimu atsakingos pareigos, todėl mano vardą jungti su katalikiškumu visai nelogiška. O juoda ir pikta sąžinė kituose dažniausiai

matuoti, kurie patys tokią sąžinę turi.

2. Apie prel. A. Dambrauską — A. Jakštą rašiau jo 100 metų gimimo sukakties progą ne kaip apie kunigą ar kleboną (jis niekad nėra buvęs klebonu), bet kaip apie didį lietuvių, didį kultūrininką ir didį kovotoją su Lietuvos lenkintojais bei rusintojais. Mažai yra tiek nukentėjusių nuo caro valdžios, kiek A. Jakštas buvo nukentėjęs. Niekad nė vieno kunigo ar klebono nesu gynęs ar apie jį rašęs, jei jis kaip kunigas ir lietuvis nėra užsitarnavęs pagarbos. Tad kam čia tas „kleboniškasis vėzdai“, neišku: gal būt, straipsnio autoriui visada vaidenasi kažin kokie klebonai su vėzdais.

3. Apie p. K. Bielinio „Penktuosius metus“ dar nesu rašęs ir tuokart juos tik tiek paminėjau, kiek jie brutaliai lieté prel. A. Dambrauską. Todėl išsireiškimai: „P. Pauliukonis vėl prabilo prieš K. Bielinio „Penktuosius metus“, ar „Penktieji metai“ išleisti 1959 m., bet Pauliukonis prabilo tik 1960 m. visai neatitinka mano straipsnio paskirčiai. Gal kada bus laiko ir teks arčiau pažūrėti į „Penktuosius metus“, kiek ten yra tikros tiesos ir kiek pasakų.

4. P. S. Šikšnyns kaltina mane, kad aš šamoningai klaidinu visuomenę, bet kodėl gerbiamas St. Šikšnyns nepaminėjo viso mano str. turinio, kuriame nurodyta ne tik tie A. Jakšto parašyti žodžiai, kurių „ir geriausio katino liežuvio negalėtų išlaizyti“, bet ir kiek A. (Nukelta į 6 psl.)

DAINAVOS stovykloje vyksta pasirėngimai vasarai

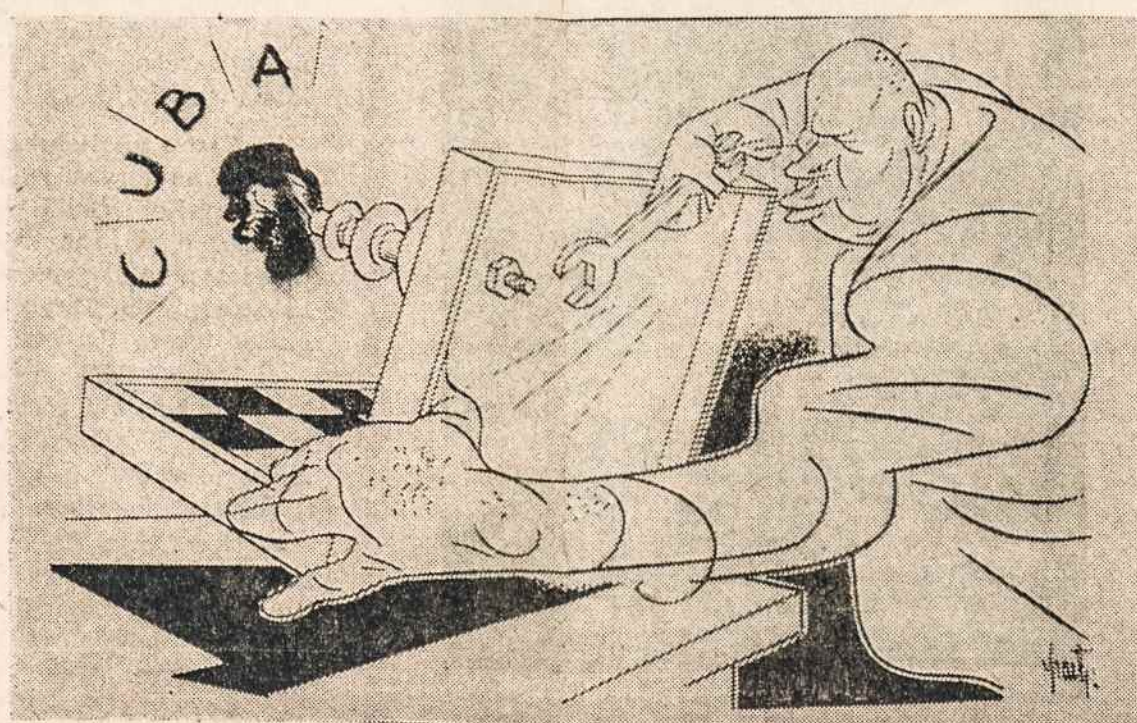
KOLONIZUOTOJE LIETUVOJE

Kuo rūpinasi politinių ir mokslinių žinių platinimo draugija

Balandžio 12 buvo politinių ir mokslinių žinių platinimo draugijos suvažiavimas. Jos pirmininkas J. Matulis kalbėjo, kokiu būdu tos žinios platinamos — pagrindinė priemonė paskaitos. Esą jų priskaityta tiek, kad kiekvienai dienai Lietuvoje išeina po 216 paskaitų. Kita priemonė — klausimų ir atsakymų vakarai, kurių 1960 buvo per 6,000. Toliau — liaudies universitetai, kurių esą 44. Vartojami tam pačiam reikalui ir literatūros teismai.

Kalbėtojai mažiau pasakojo apie gamtos mokslų žinių platinimą. Daugumos kalbose sukosi partijos politikos skleidimas. Pz. B. Pušinis ragino kovoti su „praeities atgyvenom“, su girtavimu, su degtinės va-

rymu, kurie esą „kapitalizmo liekanos“, reikią kovoti ir su religija. K. Meškauskas piršo dar kovą su „revizionizmu“ ir ypačiai akcentavo kovą su pabėgėliais, kurie esą „pikčiausi lietuvių liaudies priešai“ (vadinasi, komunizmo ir Maskvos priešai). Ir G. Zimanas, Tiesos redaktorius, kalbėjo apie reikalą kovoti su religija. Guodėsi, kad religija sparčiai nyksta. Ji esanti stipresnė tarp tų, kurie yra politikoje pasyvūs ir mažai skaito laikraščius. Didžiausių nuopelnų kovai su religija priskyrė iškunigui R. Gauskui. Jo visos knygelės prieš religiją neturėjusios tokiu pasisekimu kaip knyga, kurioje jis aprašė savo gyvenimą (Ite, missa est). Šiuo tarpu kalbėto mažiau buvo pabrėžiamas reikalas kovoti su „buržuaziniais nacionalistais“, palyginti su kova prieš religiją.

CHRUSCIOVAS prisuka naują sachmatų figūrą.

MERCURY Parcel & Trading Co.

943 Elizabeth Avenue Elizabeth, N. J.

Skyrių veda JONYNA ŠISIENE

Phone: ELizabeth 4-7608

Siuntiniai —

LIETUVĄ, UKRAINĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus

SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS

Didelis pasirinkimas vilnionių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kilimai, lovų užtiesalai ir kt. • Primami užsakymai ir raštu. Jums patarnaus lietuviškos moteris, kalbanti įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas.

Kviečiame jus tapti mūsų klientais

Atidara nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 8:30 val. iki 4 val. popiet.

Pagrindinė kontora: 80 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Krautuvė: 75 East 7th Street • Tel. OR 4-3930

Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tai, tūkstančiai pastovių klientų visoje Amerikoje

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasit didelį pasirinkimą vilnionių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėm, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis
Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą
PAMEGINKITE UŽĖITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

DABAR JŲS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašyti kate/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurai į R. Europą
Mes padedame jums atsikviesti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. CIrcle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by Intourist

Paskubina jŲs siuntinį jŲs draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį.

SIUNTINIAI APDRAUSTI, PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jŲs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutauptysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jŲs artimiausią skyrių:

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N.Y., 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- BROOKLYN 21, N.Y., 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
- ROCHESTER, N.Y., 583 Hudson Avenue — Tel. LO 2-5941
- LAKEWOOD, N.J., 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N.J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2888
- HAMTRAMCK, Mich., 11333 Jos. Campau — Tel.: TR 3-1666
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel.: WA 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N.J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa. 530 W. Girard Ave. — Tel. WA 2-4035
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256
- PASSAIC, N.J., 176 Market Street — Tel.: GR 2-6387
- DETROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue — Tel.: TA 5-8050
- ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant Street
- VINELAND, N.J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

THAT'S A FACT

WARM SPEED!
SOUND TRAVELS FASTER IN SUMMER THAN IN WINTER! (789 M.P.H. VS. 758 M.P.H.)

Fearless Mite
THE MOST FEARLESS OF ALL FLYING CREATURES IS THE TINY HUMMINGBIRD — IT WILL EVEN ATTACK AN EAGLE!

U.S. SAVINGS BONDS — 20 YEARS OF SERVICE TO AMERICA!
SAVINGS BONDS HAVE PROVIDED AMERICANS WITH AN IMPORTANT SAVINGS PROGRAM THAT HAS HELPED MAKE THEIR DREAMS COME TRUE.

YOU SAVE MORE THAN MONEY...

...WITH U.S. SAVINGS BONDS! BUYING BONDS REGULARLY IS YOUR INSURANCE FOR A FUTURE WHERE SECURITY BECOMES YOUR ACHIEVED GOAL!

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS	
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS	
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIAS	
Second class postage paid at Brooklyn Post Office	
SUBSCRIPTION RATES	
Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50
Prenumeratos kaina	
Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusel metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCIJOS KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDLIS

straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai nebūna išrašomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūna išrašomi redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Tel.: Glenmore 5-7281

Lituanus vėjus

Lituanus, leidžiamas Lietuvių Studentų Sąjungos JAV, daug kam yra gerai žinomas. Tur būt mažai rasis lietuvių, kuriem nebūtų tekę su tuo kultūros žurnalu susipažinti ar bent apie jį išgirsti.

Sis žurnalas nuo kitų mūsų leidinių skiriasi tuo, kad yra leidžiamas anglų kalba. Antras skirtumas: veltui lanko beveik visas laisvo pasaulio universitetų bibliotekas, kultūrinės bei politinės įstaigos ir atskirus žymesnius asmenis, skleidamas Lietuvos laisvės būtinumo bei komunizmo pavojaus mintis. Būtų gera, jei tos įstaigos ir atskiri asmenys galėtų už prenumeratą mokėti. Bet tikėtis to iš mūsų pusės būtų naivu. Tenka pačiai lietuvių visuomenei šį leidinį išlaikyti.

Vajaus metu studentai kreipiasi į lietuviškąją visuomenę, prašydami paremti Lituanus. Jie lanko tuo reikalu atskirus asmenis ir įstaigas. Būkime dosnūs! Jei kas ir būtų aplenkta, — dabar studentai turi baigia muosius mokslo metų egzaminus, — tai vis tiek prašomas savo pagalbos neatsakyti. Kai pasieks Lituanus prašymas su vokeliu, nenumeskime į šalį. Tai kvietimas į bendrą talką pavergtos tėvynės vadavimo labui. Įdėkime į vokelį bent vieną žaliuką ir, užlipdę pašto ženklą, įmeskime į dėžutę. Žurnalui bus didelė parama. Jis galės toliau eiti ir pasakoti kitataučiam, kas yra Lietuva, kas lietuvių tauta, kokia jos kultūra, kaip ji buvo suklestėjusi laisvės dienom, kaip dabar nusmerkta vergijos ir kaip bolševikų vergija yra žalinga visiem.

Kitataučius Lituanus gana plačiai pasiekia. Pasirodžius paskutiniam Lituanus balandžio numerui, JAV senatorius, atstovaujantis Wisconsin valstybei, pasiteiravo adresu menininkės, kuri papuošė tą numerį. Astiliepė spaudos komentatorė — žurnaliste, kurios prirašomos skiltys periodiškai pasirodo visoje eilėje JAV laikraščių. Ji prašo, kad Lituanus būtų jai nuolat siuntinėjamas, nes randa ypatingos medžiagos. Indinai valstybėje leidžiamas žurnalas, kurio pagrindinis tikslas patiekti kiek galint daugiau vertingų citatų, dažnai deda Lituanus vedamųjų ištraukas. Kai ilgiau užtruko išleisti paskutinį Lituanus numerį, atėjo visa eilė pasiteiravimų, kodėl dar nėra naujo numerio. Teiravosi atskiri asmenys ir bibliotekos. Tie keli pavyzdžiai rodo, kad žurnalas gyvas, juo domiasi, jis patelsina savo paskirti.

Artimoje ateityje pasirodys naujas Lituanus numeris, skirtas lietuvių liaudies menui. Kitas numeris plačiau iškels mūsų žymiojo dail. Mikalojaus K. Čiurlionio kūrybą. Nors daug pastangų reikia redaktoriam, kol atskirus numerius paruošia, bet A. Staknienės vadovaujamas redakcinis kolektyvas savo uždavinį atlieka kruopščiai ir sąžiningai. Lietuviškoji studentija rūpinasi administraciniais reikalais. Lietuvių visuomenei tenka prisidėti sava parama. Visų talka labai reikalinga. Manome, kad tai bus gerai suprasta ir Lituanus paremtas auka, siųstina adresu: Lituanus, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Visuomenėje kyla nerimo ir susijaudinimo ženklų

Sen. Thomas H. Kuchel rezoliucija svarstoma

JUOZAS VIEKŠNYS

Senatorius Homer E. Capehart (Ind.) gegužės 3 rašytame laiške praneša, kad Lietuvos reikalų įteiktoji sen. Thomas H. Kuchel rezoliucija (S. Con. Res. 12) artimoje ateityje bus svarstoma Senato užsienio reikalų komitete.

Senatorius Capehart, to komiteto narys, rezoliucijai pažada pilną savo paramą.

KAS NUTIKO ALTUI?

Oficialiame Amerikos Lietuvių Tarybos komunikate, išleistame prieš Vasario 16 skaitome:

"Alto centrinės valdybos susirinkime pasidžiaugta šia rezoliucija ir padėkojus sen. Thomas A. (turi būti H.) Kuchel už iniciatyvą, nutarta 1) kreiptis į Alto skyrius, komitetus, organizacijas ir draugijas ir visą JAV lietuvių visuomenę, prašant remti šios rezoliucijos pravedimą ...

"Alto centro valdyba, pripažindama didelę sen. Kuchel rezoliucijos svarbą, prašo stipriai įsijungti į jai prarasti akciją".

Alto Vykdomojo Komiteto sekretorius dr. P. Grigaitis sa-

vo vedamuočiuose Naujienu dienraštje rašė:

"Galima tikėtis, kad ji bus vienbalsiai priimta senatė ir atstovų bute. Tai bus oficialus JAV Kongreso pasisakymas už Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą iš Sovietų JUNGO!" (Naujienu ved. 1961. II. 11).

"Nėra kalbos, kad senatė ir atstovų bute įteiktoji rezoliucija turi be galo daug svarbos Lietuvos reikalui. Reikia išreikšti padėką jos sumanytojams senatoriui Kuchel ir atstovui Lipscomb. Ir reikia paremti ją laiškais bei telegramomis senato vadams bei atstovų buto vadams ir taip pat kitoms senatoriams bei atstovams."

"Rezoliucija yra pasiūlyta kongresui, arčiau Vasario šešioliktajai, kad būtų ne tik paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 43 metų sukaktis, bet ir kad būtų pagreitinamas Lietuvos išlaisvinimas. Kongreso pareiškimą išgirs visas

pasaulis". (Naujienu vedamasis) 1961. II. 13).

Siomis dienomis spaudoje vėl skaitome apie Alto Vykdomojo Komiteto žygius Washington, apie pasitarimus su aukštais pareigūnais Valstybės departamente. Apie Kuchel — Lipscomb rezoliucijas nė žodžio. Neaplinkyti nė rezoliucijų autoriai, nė jų rėmėjai, nepazoduotos pravedimo galimybės. Atrodo, kad rezoliucijų reikalu nesitarta nei su latviais nei estais.

Kas nutiko Altui? Kodėl Altas pakeitė pirmąjį savo nusistatymą? Kieno nutarimu tas pakeitimas padarytas: ar tos pačios Alto centrinės valdybos, kurios vardu buvo paskelbtos anksčiau cituotos komunikato ištraukos?

Kalbėdamas Vasario 16 minėjime Alto Vykdomojo Komiteto vicepirmininkas E. Bartkus egzaltuotais žodžiais ragino rezoliucijas remti, to paties organo sekretorius dr. P. Grigai-

tis, grįžęs iš Washingtono Chicagoje besilankančiam Alto Los Angeles sk. pirmininkui inž. J. Jodelei pareiškė, jog Alto Vykdo. K-tas rezoliucijų akcijos nebelemsias ...

Senatorius Capehart, šios rezoliucijos co-sponsorius, praneša, kad rezoliucijai duota eiga. Ar Alto Vykdomojo Komiteto nariai, besilankydami Washington, Lietuvos reikalų įneštas rezoliucijas tik ignoravo, ar darė žygių jų eigą sustabdyti?

Visuomenėje kyla nerimo ir susijaudinimo ženklų.

VLIKO PREZIDIUMO PRANEŠIMAS APIE VEIKSNIŲ KONFERENCIJĄ IR JOS NUTARIMUS

1961 metų balandžio 29-30 dienomis Washington, D. C., susirinko pasitarti: a) Amerikos Lietuvių Taryba — Leonardas Šimutis, dr. Pijus Grigaitis, Eugenijus Bartkus, Mikas Vaidyla ir Marija Kižytė; b) Vliko prezidiumas — dr. Antanas

Trimakas, Jonas Stiklorius, Henrikas Blazas ir dr. Domas Krivickas; c) Lietuvos Laisvės Komiteto atstovai — Juozas Audėnas ir Pranas Vainauskas; d) Balso pirmininkas kan. dr. J. Končius. Konferencijon atsilankė Lietuvos atstovas Washington Juozas Kajackas.

Konferencija, apsvačiusi visą eilę iškeltų klausimų, nutarė:

1. Lietuviškieji veiksniai, vieningai veikdami, siekia sustiprinti pastangas ir išplėsti bendradarbiavimą su kitomis Sovietų Sąjungos pavergtomis tautomis, ypač latviais ir estais, tikslu sustiprinti pastangas ir veiklą Lietuvai ir kitoms pavergtomis tautomis laisvės siekiant.

2. Lietuvos, Latvijos ir Estijos kolonialinis pavergimas turi būti keliamas Jungtinėse Tautose, reikalaujant iširti visus Sovietų Sąjungos įvykdytus ir 'ebevykdomus nusikaltimus Baltijos valstybėse, pažeidžiant ten tarptautinę ir žmogaus teises, vykdant genocidą; tautinę ir religinę spaudą, politinę ir kultūrinę prievartavimą, ekonominę išnaudojimą ir visišką asmens ir tautos pavergimą Sovietų Sąjungai ir jos komunistinei partijai.

3. Konferencija primena didžiosioms pasaulio valstybėms, kad jos turi tęsti pažadus, padarytus Atlanto Charteryje, įrašytus į Jungtinių Tautų charterį ir į Žmogaus Teisės Deklaraciją. Lietuva, Latvija ir

Estija, o taip pat kitos Sovietų Sąjungos pavergtos tautos turi būti išlaisvintos. Iš jų teritorijų turi būti išvesta Sovietų Sąjungos kariuomenė, politija ir administracija. Ten turi būti prarasti laisvi rinkimai, kad tos tautos laisvai galėtų pareikšti savo nesuklastotą valią ir pasirinkti sau valdymo sistemą, kokios jos pačios nori. Laisvi rinkimai turi būti įvykdyti Jungtinių Tautų priežiūroje.

4. Kol tatai neįvykdyta, lietuviškųjų veiksnių konferencija nutaria daryti visas pastangas, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir toliau kas metai skelbtų Pavergtų Tautų Savaitę, kad palankiai vertintų ir palaikytų pavergtų tautų laisvinimo veiklą.

5. Kad radio Free Europe nedarytų diskriminacijos lietuviams, latviams ir estams turėti per tą radio stotį jų gimtosiomis kalbomis radio valandėles jų pavergtiems kraštams.

6. Kad Voice of America be bendrinių informacijų lietuvių kalba skirtų daugiau laiko lietuviškai tautinei, politinei ir kultūrinei informacijai.

7. Lietuviškieji veiksniai imsis priemonių supažindinti Afrikos, Azijos ir pietų Amerikos tautas su sovietinio kolonializmo apraiškomis ir konkrečiais pavyzdžiais Lietuvoje, kad padėtų sulaukyti komunistinės pro pagandos skverbimąsi tarp tautų, kurios komunizmo nepažįsta.

8. Lietuviškieji veiksniai sutaria, kad ketindami kurią politinę akciją lietuviškoje visuomenėje, prieš pradėdami tą akciją vykdyti, jie iš anksto tarp savęs susišino ir susitaria, kaip savo pareiškimus ir veikimą suderinti ir vykdyti vieningai.

9. Kreipdami dėmesį į vis besipletojančius ryšius tarp tautos okupuotame krašte ir iševijos laisvame pasaulyje veiksnių nusistato, kad ryšių palaikymas turi apsiriboti asmeniškais ryšiais tarp giminių ir pažįstamų ir jokių būdu neturi būti išplėstas iki ryšių užmezgimo su krašto okupanto patikėtiniais ar jo įstaigomis tikslu tiesioginiai ar netiesioginiai teisinti ar švelninti krašto okupacijos faktą ar okupacijos padarinius bet kurio požiūriu — politiniu, teisiniu, kultūriniu ar kurio kitu.

10. Konferencija dėkoja visai lietuvių visuomenei laisvajame pasaulyje už nepailstamas pastangas ir aukas talkinti Lietuvos laisvinimo kovą. Konferencija sveikina brolius ir seseris lietuvius okupuotame krašte ir pareiškia, kad kova už laisvę bus tęsiama iki lietuvių tauta bus laisva ir Lietuvos valtybė nepriklausoma.

— Senato komisijoje gegužės 2 priimtas Kennedy projekto mokyklom remti — 3.3 milijardai dol. Prieš balsavo tik sen. Goldwateris.

— Sovietai 1945 išsivežė vokiečių mokslininkų apie 6,000.

RUSISKAS laisvas Klaipėdos uosto dirbtuvėse.

PIETRO LEONI, S. J.

VATIKANO ŠNIPAS

ISTRAUKOS IŠ KNYGOS "SPIA DEL VATICANO"

(12) Keletą savaičių darbas sekėsi neblogai. Galėjau ir aš uždirbti dienas 800 gr. duonos, padėdamas dar ir savo draugui T. Vendelinui. Vakarais generolas ir jo padėjėjas pagirdavo tuos, kurie savo normą perviršydavo bent 5 procentais. Bet tai nebuvo skelbiamieji "darbo karžygiai komunizmo pažangai", o tikrai norintieji būti sotūs. Sotumas didino darbo normą — jauteisi išplaukęs ir geresnius vandenis. Bet štai vėl audra. Tiem, kurie savo normą pakeldavo iki 4000 mezginių, turėjo padaryti 4,500, kad gautų papildintą davinį. Žmonės vis dar varžėsi, bet ir "stachanoviečiai" išsekė. Kilo nepasitenkinimas ir murmėjimas. "Ar nežinote: jei šiandien pasiekime 150 procentų, tai rytoj bus pareikalauta 200?"

Gegužės mėnesį pristigo medžiagos. Tinklų bei dangalų pramonė sustojo. Sutriko darbas, padidėjo vėl badas. Jis buvo dar skaudesnis. Sovietinė vilkė žinojo: "kas sočiau kiek pavalgo, tą paskui kankina ir didesnis alkis". Bet čia mus gelbėjo vasarėjančios dienos. Vandeninė sriuba, kurią vadinome "volga - volga", pasidare maistingesnė su daržovėmis, kurias augino netoli stovyklos. J. Javorka, be to, gavo tinkamą mesinį darbą sveikatos skyriaus raštinėje, o aš patekau į skaidrių laimingųjų, kurie perrinkinėjo bulves. Reikėjo išskirti supuvusias nuo sveikųjų. Pirmą kartą išbandžiau, kokia skania yra žalia bulvė, jeigu esi alkanas. Apsirūpinę gabalėliais skardos (peilių neturėjome), tamsiame rūsyje nusilupdavome geresnę bulvę, kai sargyba nematydavo, ir suvalgydavome pasigardžiuodami. Bet tai daryti buvo pavojinga. Vienas iš mūsų prisiminė matęs, kaip dėl vienos bulvės kalyns gyvybės neteko.

Vakare prižiūrėtojas leisdavo kiekvienam pasiimti po 2-3 bulves, jei rasdavo, kad gerai dirbome. Vieni jas kėpdavo, ki-

ti mainydavo į tabaką ar kitus daiktus ... Taip vardgami ir kentėdami sulaukėme vasaros.

Vasarą čia dienos ilgos. Birželio mėnesį sutemsta tikrai trim valandom. Miškai ir krūmai prisipildo paukščių čiulbėjimo, kuris trunka beveik be atlydos ... Graudu darydavosi klausant gamtos džiugios žmogaus nelaisvėje ir žiūrėti į paukščius, kaip jie laisvai skrajojo per visas užtvartas ir draudžiamąją zoną.

Birželio dvi savaites baisiai kankino blakės. Neleido naktimis nė akių sudėti. Mediniuose barakuose blakėm veistis buvo ko geriausios sąlygos. Blakės čiulpė mūsų paskutinį kraują. Betraiškant tuos parazitus, mūsų pajaudusiu krauju nusidažydavo suolai ir sienos ...

Apie birželio vidurį man vėl paliepė pasiruošti su daiktais. Buvau kitur keliamas. "Kur ir kam?" Svystėrėjo mintis, gal mane paleis? Deja, kelias į laisvę buvo dar labai ilgas. Gaila buvo palikti nedalios draugus ir ypač T. Vendeliną, ėjusį jau 63 metus; jo senatvei buvau didiele atrama. Visoje Sovietų Sąjungoje senyvo amžiaus žmonėm didžiai sunku.

Vieną kartą mačiau verkiant kaip vaiką gen. Tichockį, sulaukusį jau 68 metų. Žiauriai su juo buvo pasielgęs "nariadčikas" (prižiūrėtojas) — jaunuolis kokių 25 metų. Senelis bu-

vo verčiamas tampa ty rastus, kuriuos vos pavilkdavo jaunuoliai. Tai praktika sovietinio ūkio, kuriuo jie didžiuojasi: "Pas mus jauniems visur kelias atviras, seniem gi visur pagarba" (U nas molodym viezde doroga, starykam viezde počiot). Taip, "visur kelias atviras" — nusikalntam ir pavergimui. Vargas seneliams, kurie pasipina jaunuoliui po kojom!

Mūsų varomųjų buvo nedidelis būrys. Pėsti ėjom per miškus. Kariška palyda nebuvo priekabi: nedraudė išsilenkti iš gretos ir nusirašyti gervuogę arba aviėtę. Gi varė į tą pačią stovyklą, sektorių 13, kur buvau buvęs prieš keturis mėnesius. Kelias irgi buvo tas pats, bet labai pasikeitęs: tada, ko daždydavo suolai ir sienos ...

Man tai patinka, — atsakiau. — Norėčiau manyti, jog tos vasarvidžio dienos bus panašios į kasmetinę Kristaus Prisikėlimo šventę ... Tai derinama prie Marijos apsiirėškimo Fatimoje prieš 29 metus (1917 metais. Vert.). Ar girdėjote? Bus persekiojamas tikėjimas Rusijoje, bet ateis tikėjimo pergalė ir pasaulio taika ...

— Bet tasai vienuolis Serafimas kalbėjo, kad tikėjimas, bent pas mus, negalės ilgai išlikti. Tuo metu gim Antikristas, kurio siautėjimas bus dar didesnis.

— Kas žino? — suabejojau. — Šv. Rašte pasakyta, kad tūkstantčiai metų Dievui yra kaip vakarykštė diena. Marija Fatimoje apreiškė, kad pasaulio laukia ilga taika. Tikėkime, jog

— O, taip. Savo pamaldumu Sv. Eucharistijai prilygęs šventu gyvenimo katalikui.

— Taigi, tasai šventas senelis (starec) aiškino, kad Romanovų dinastija grius, gi ateis revoliucija. Tie jo pranašavimai sklido slaptai carų laikais, nes dinastijos griuvimas ne betkam galėjo patikti. Bolševikams laimėjus, ir vėl draudžiama apie tai kalbėti. Mat, jįsai pranašavo ne tiksliai apie tikėjimo persekiojimą, bet ir apie persekiojotų galą. "Bus giedama Kristui — sakęs — vasarvidžio prisikėlime".

— Man tai patinka, — atsakiau. — Norėčiau manyti, jog tos vasarvidžio dienos bus panašios į kasmetinę Kristaus Prisikėlimo šventę ... Tai derinama prie Marijos apsiirėškimo Fatimoje prieš 29 metus (1917 metais. Vert.). Ar girdėjote? Bus persekiojamas tikėjimas Rusijoje, bet ateis tikėjimo pergalė ir pasaulio taika ...

— Bet tasai vienuolis Serafimas kalbėjo, kad tikėjimas, bent pas mus, negalės ilgai išlikti. Tuo metu gim Antikristas, kurio siautėjimas bus dar didesnis.

— Kas žino? — suabejojau. — Šv. Rašte pasakyta, kad tūkstantčiai metų Dievui yra kaip vakarykštė diena. Marija Fatimoje apreiškė, kad pasaulio laukia ilga taika. Tikėkime, jog

— O, taip. Savo pamaldumu Sv. Eucharistijai prilygęs šventu gyvenimo katalikui.

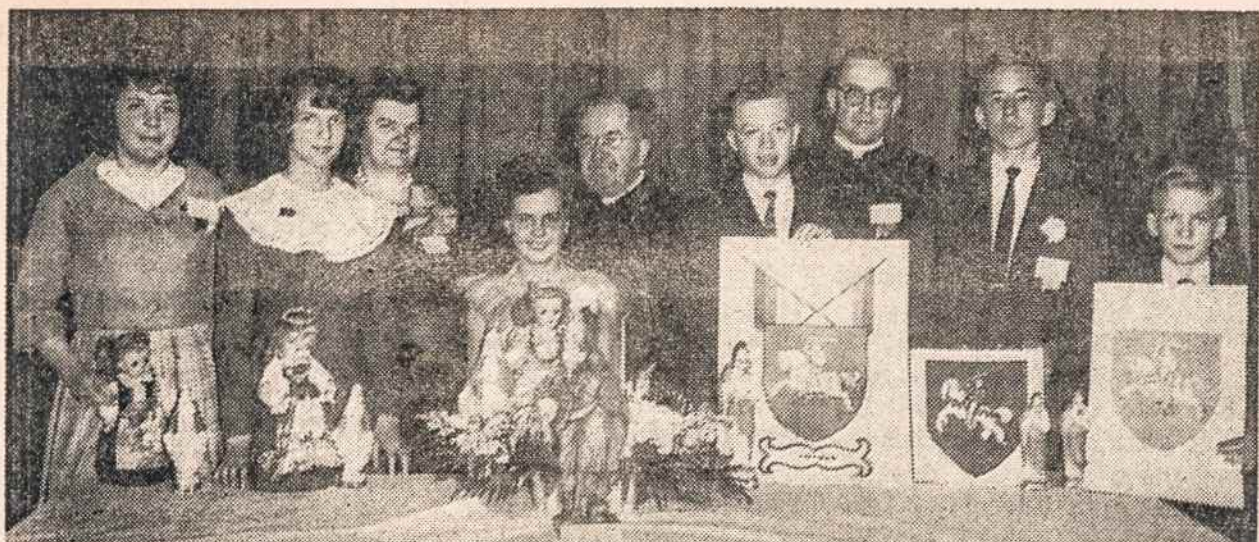
— Taigi, tasai šventas senelis (starec) aiškino, kad Romanovų dinastija grius, gi ateis revoliucija. Tie jo pranašavimai sklido slaptai carų laikais, nes dinastijos griuvimas ne betkam galėjo patikti. Bolševikams laimėjus, ir vėl draudžiama apie tai kalbėti. Mat, jįsai pranašavo ne tiksliai apie tikėjimo persekiojimą, bet ir apie persekiojotų galą. "Bus giedama Kristui — sakęs — vasarvidžio prisikėlime".

— Man tai patinka, — atsakiau. — Norėčiau manyti, jog tos vasarvidžio dienos bus panašios į kasmetinę Kristaus Prisikėlimo šventę ... Tai derinama prie Marijos apsiirėškimo Fatimoje prieš 29 metus (1917 metais. Vert.). Ar girdėjote? Bus persekiojamas tikėjimas Rusijoje, bet ateis tikėjimo pergalė ir pasaulio taika ...

— Bet tasai vienuolis Serafimas kalbėjo, kad tikėjimas, bent pas mus, negalės ilgai išlikti. Tuo metu gim Antikristas, kurio siautėjimas bus dar didesnis.

— Kas žino? — suabejojau. — Šv. Rašte pasakyta, kad tūkstantčiai metų Dievui yra kaip vakarykštė diena. Marija Fatimoje apreiškė, kad pasaulio laukia ilga taika. Tikėkime, jog

(bus daugiau)

LAIMEJĘ PREMIJAS BAYONNES jaunųjų vyčių suvažiavime; iš k. d. — Joyce Markowski, Audrone Jarmus, Bernadette Czekay gavusios premijas už lietuviškas lėles; Vitas Balnys, Juozas Mačiulaitis, Nerijus Jarmus — gavę dovanas už Vyties piešimą.

VYČIŲ - PAVASARININKŲ PARODOS SUKAKTIS

Siemet sukanka 25 metai, kai Lietuvos vyčiai suorganizavo maršrutą dviem pavasarininkų atstovams ir jų iš Lietuvos atvežtai rankdarbių parodai. Ši paroda buvo konkretus pavyzdys, kaip šios dvi organizacijos — viena Lietuvoje, kita Amerikoje, turėdamos labai panašius tikslus — bandė bendradarbiauti.

Parodos mintis kilo dviem metais anksčiau pasikalbėjimuose tarp Lietuvos vyčių pirmininko Antano Mažeikos, kuris su savo žmona tuo laiku lankėsi Lietuvoje, ir pavasarininkų veikėju dr. Juozu Leimonu, kuris tuomet buvo pavasarininkų vadas, ir Juozu Laučka. Šie du jauni veikėjai pradžioje 1936 metų patys atgabeno į Ameriką įdomų rinkinį apie tūkstantį įvairių rankdarbių, pavasarininkų suaukotų. Per žiemą ir pavasarį 1936 metais dr. J. Leimonas ir J. Laučka važinėjo su rankdarbių paroda, aplankydami apie 60 kolonijų, pradėdami nuo Massachusetts valstybės ir baigiant maršrutą Omaha, Nebraska; gi tų metų vyčių seime, Providence, R. I., jie ofi-

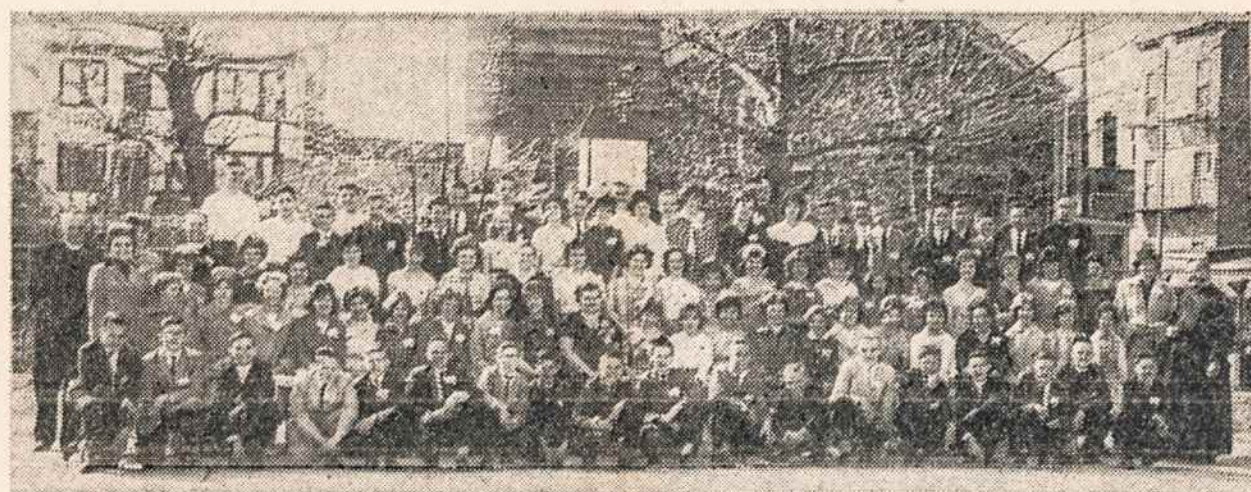
cialiai įteikė parodos rankdarbius, kaip dovaną Lietuvos vyčių organizacijai. Tai buvo didelis ir draugiškas mostas tarp dviejų labai artimų organizacijų. Vėliau į vyčių konstituciją buvo įrašyta pageidavimas palaikyti su Lietuvos pavasarininkais glaudžius ryšius. Santykiai buvo nuoširdžiai palaikomi ir stiprinami. Tikrai rusų okupacija Lietuvoje tą suartėjimą nutraukė, bet ir iki šiai dienai Liet. vyčių konstitucijoje yra užsilikęs santykiavimo pavasarininkais nuostatas, kaip mūsų vilčių simbolis.

Nors tuo tarpu negalima pramatyti, kada Lietuvos lietuvis su užsienio lietuviu vėl galės laisvai bendrauti, bet nėra abejonės, kad prieš 25 metus suorganizuota brolių pavasarininkų rankdarbių paroda bus tinkamai paminėta ruošiamoje Lietuvos vyčių 50 metų gyvavimo istorijoje. Visuomenė yra kviečiama prisidėti prie šios istorijos išleidimo, pasiunčiant auką: Knights of Lithuania History Fund, 76 Providence St., Worcester, Mass.

Kiekviena didesnė ir mažesnė auka pagelbės istorijos leidėjams padaryti šią knygą pilnesne ir gražesne, kas be abejonės pritiktų artėjančio aukšnio jubilėjaus proga. Istorija paliks ir ateičiai tą žavų vaizdą, kuriame Lietuvos vyčių veikla pasiekė net pačią Lietuvą ir iš tos Lietuvos jie bandė semtis sau jėgų ir įkvėpimo.

Juozas Bolevičius

Lietuvos vyčių Istorijos Fondo Pirmininkas

JAUNŪJŲ LIETUVOS VYČIŲ suvažiavimo dalyviai Bayonnėje balandžio 30.

Jaunųjų vyčių sąskrydis

New Yorko — New Jersey apskrities jaunieji Lietuvos vyčiai savo sąskrydį turėjo balandžio 30 Bayonnės lietuvių šv. Mykolo parapijos salėje. Dalyvavo 3 kuopa iš Philadelphijos, 29 kuopa iš Newarko, 52 iš Elizabetho, 67 iš Bayonnės ir delegatai iš kurių Kerany, N. J., ir Maspeth, N. Y., kuopų.

Sąskrydį pasveikino vietinės 67 kuopos pirmininkas John Miskewitz, apie Lietuvos reikalus kalbėjo centro valdybos pirmininkė Helen Shields iš Philadelphijos. Parodytas filmas iš Detroito jaunųjų vyčių veiklos. Vietinė Bayonnės kuopa parodė keletą sudramintų šv. Kazimiero gyvenimo vaizdų, o Philadelphijos kuopa — lietuviškų papročių. Newarko ir Elizabetho kuopos atliko muzikinę programą daly.

Buvo paskirtos po tris premijas berniukams ir mergaitėms už Vyties nupiešimą, mergaitėms — už lietuvišką lėles. Sąskrydis baigtas šv. Sakramento palaiminimu, kurį suteikė dvasios vadas kun. V. Karalevičius.

Be vyčių sąskrydį dar dalyvavo šie kunigai: kan. J. Kon-

BŪSIM ATLIKĘ ŠVENČIŲ ŠVENČIAUSIĄ PAREIGĄ

1. Dr. A. Nasvyčio baimė be pagrindo

Kovo 19 pasitarime dalyvaujant JAV LB CV pirmininkui St. Barzdukui ir vicepirmininkui dr. A. Nasvyčiui ir 23 fondo iniciatoriams, susitarta (bet ne nutarta, kaip dr. A. Nasvytis teigia) kurti bendrą fondą — Geležinį su Milijoniniu karutu, kurių pagrindinis kapitalas būtų naudojamas ir skiriamas būsimai laisvai Lietuvai, o tik kasmet gaunamieji procentai skiriami lietuviškos išlaikymui išveivijoje. Jokių nutarimų mes nepadarėme, todėl nei St. Barzdukui, nei dr. A. Nasvyčiui, nei mums iniciatoriams iš niekur jokių specialių įgaliojimų nereikėjo.

Dr. A. Nasvyčiui yra labai gerai žinoma, kad JAV LB Centro Valdybos narių daugiau negu trečdalis pasisakė už bendrą fondą. Taip pat ir dauguma pasižadėjusių aukotojų pasisako už bendrą fondą.

Tokia yra daugumos valia tų, kurie nuoširdžiai yra suinteresuoti fondui aukoti ir jį orga-

čius, kun. dr. J. Starkus, kun. V. Karalevičius, kun. P. Totoraitis, kun. F. Bulova ir kun. P. Zemeikis. (V.)

Dr. A. Razmos atsakymas dr. A. Nasvyčiui dėl Lietuvos Fondo (Lithuanian Foundation)

nizuoti. Tad mes turime būti demokratiški ir vykdyti sutartinai daugumos valią. Būkime nuoširdžiai demokratiški.

2. Bendras fondas turės pasisekimą

Kovo 19 pasitarime buvo rastas bendras susitarimas. JAV LB CV pirmininkas St. Barzdukas pats suredavo to susitarimo rezoliuciją, ir mes jam pritarėme. Ta rezoliucija pažodžiui ir buvo paskelbta visoje lietuviškoje spaudoje. Dr. A. Nasvytis tada irgi buvo principu už bendrą fondą, tik kai principų detalės buvo diskutuojamos, jis dažniau buvo prieš daugumos pasisakymus. Pagal aną susitarimą Lietuvos Fondo pagrindinio kapitalo saugumą laiduos patys aukotojai — asmenys ar organizacijos, kurie paaukos po 1,000 dol., ar 100 dol. (teisės dydis pagal aukos dydį). Taigi ir pati LB, jos apygardos ar skyriai turės tokią teisę į Fondo saugumą, kiek jie sugebės suorganizuoti pinigų ir įnešti į bendrą fondą.

Skirstyti fondo gautąjį kasmetinį pelną bus sudaryta komisija iš aukotojų ir LB atstovų. Nors LB teoretiškai ir neįneštų nė vieno dolerio į fondą (tikimės, kad įneš nemažai), bet pelno skirstyme ji vistiek dalyvautų. Taigi, LB pozicija šiame fonde bus labai gera.

Fondo einamąją sąskaitą atidaryti mus privertė patys aukotojai laiškais. Fondo organizavimas jau taip labai yra pavėluotas, kad ilgesnis laukimas nebepateisinamas. Tad viena einamoji sąskaita Liet. Fondui ir buvo atidaryta pačių aukotojų Chicagoje: Lithuanian Foun-

dation Nr. 89463 Standard Federal Savings and Loan Assoc. 4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill. Aukos apsaugotos keturiais pačių aukotojų parašais: A. Razma, G. Baliukas, F. Kaunas, V. Smulkštys.

Kita Lietuvos Fondui sąskaita atidaryta JAV LB CV Clevelande (dr. A. Nasvyčiui tai žinoma), o kai Lietuvos Fondui statusas bus priimtas aukotojų ir LB, tada visas suaukotas kapitalas legaliai pereis į aukotojų fondo direktorių tarybos rankas.

3. Fondo misija

Lietuvių Fondo vežimas pažudėjo. Tūkstantinės ir šimtinės į jį plaukia. Statutas ekspertų rengiamas. Visi vieningai turime išjungti savanoriškai ir spontaniškai: vieni aukomis, kiti organizavimu, o kas sugeba plunksną varoti — fondo propagavimui ir sveikai kritikai prieš neigiamus pasisakymus.

Vieningai veikdami, vieni kitiems teiksime moralės paramos ir mūsų žygiai šio fondo misijai bus labai vertingi. Realizuodami Lietuvos Fondą, sudarysime milžinišką finansinę paramą lietuviškai kultūrinei bei tautinei veiklai išveivijoje.

Norėčiau užbaigti dr. S. Biežio privačiai pasakytais žodžiais: "Jeigu mes sugebėsime tokį fondą realizuoti, mes būsim atlikę švenčių švenčiausią pareigą mūsų dabartinės istorijos bėgyje".

Lietuvių Fondui po 1025 dol. paaukavo Andruliai, po 1,000 dol.: Kaunai, Sukiai, Poškai, Naudžius, Kisieliai, Zirguliai, Mackevičiai, Valiūškiai, Razmai; po 100 dol. paaukavo: Vainėkis, Breivė ir dar vienas, kuris nesiskelbia.

A. Razma

1961 gegužės 1

PASTATYKIM ŠI NAMĄ SENELIŲ DŽIAUGSMUI PUTNAM, CONN.

Dievo Tarnas

Arkiv. Jurgis Matulaitis, M.I.C.

Nek. Pr. Svč. M. Marijos Seserų Kongregacijos
įsteigėjas

Jo atminimui Seselės stato
SENATVĖS POILSIO — SVEIKATOS NAMUS

N. P. MARIJOS SESERŲ RĖMĖJŲ SEIMAS
gegužės 28 d.

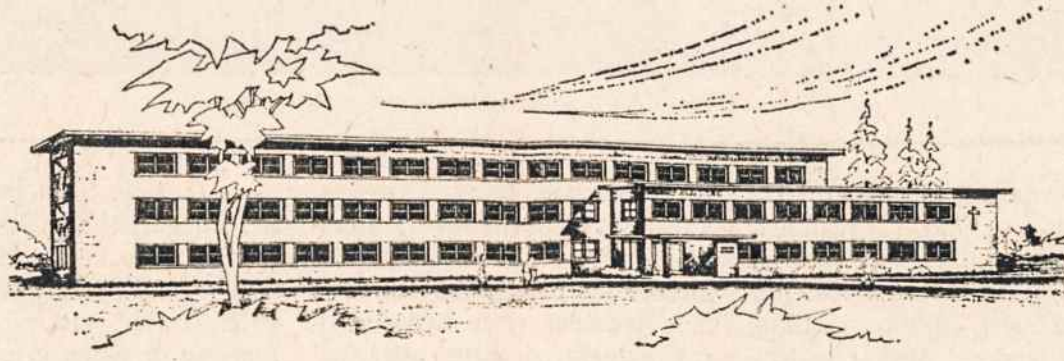
N. P. Vienuolyne

Immaculate Conception Convent

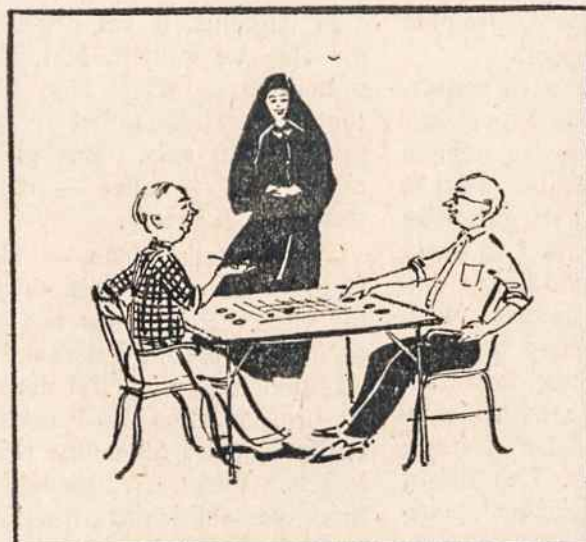
R. F. D. 2

Putnam, Connecticut

yra gera proga prie šio kilnaus darbo prisidėti.

LIETUVIŲ SENELIŲ NAMAI — MATULAITIS HOME

DIENOS KAIP VALANDOS

DŽIAUGSMAS SULAUKUS SVEČIŲ

MALONUS LIETUVIŠKAS PRIEMIMAS

BE RŪPESČIŲ SAVŪJŲ TARPE

PAREMK - PAAUKOK

SISTERS OF THE IMMACULATE CONCEPTION
R. F. D. 2, PUTNAM, CONN.

Nuo New Yorko iki Chicagos

Dr. Adolfas Damušis, Ateitininkų Federacijos tarybos pirmininkas, labai iš anksto ėmė rengtis tarybos posėdžiui. Ši taryba yra vyriausias ateitininkų patariamasis organas. Jos nariais yra ir vyr. valdybos keletas narių, įskaitant ir patį Federacijos vadą, dvasios vadą ir gen. sekretorių. Taigi tokiam kolektyvui, susidedančiam iš dvidešimt vieno asmens, laikas nuo laiko yra reikalingas susirinkti ir nuodugniai pasvarstyti savo organizacijos reikalus. Gyvenimas nestovi vietoj. Ypatin-gos įtakos turi faktas, kad jau- noji karta bręsta jau visai emigracinėse aplinkybėse. Reikia vis iš naujo ir labai atsидėjus pasvarstyti, koku būdu išlaikyti jaunąją kartą lietuvišką.

Federacijos taryba anksčiau posėdžiavo dviejuose vietose, nes maždaug pusė jos narių gyvena Atlanto pakrašty ir Vidurio Amerikoje. Ši kartą norėta įvykdyti bendrą posėdį. Tam parinktas pavasario laikas, kad būtų patogesnis susisiekimas. Nevisi rytinio pakraščio nariai galėjo vykti, bet jei iš aštuonių nuvyko penki, tai jau buvo neblogai. Dr. Vyt. Vygantas turi savo orines priemones, todėl jam nepakelėsi su automobilistais. Automobiliumi keliauti likome keturi — kun. St. Yla, kun. V. Dabušis, S. Sužiedėlis ir šių eilučių autorius. Kun. V. Dabušis, prityręs automobilistas keliautojas, viskuo rūpinosi. Mums kitiems trims reikėjo tik važiuoti. Ir taip balandžio 14 apie vidurdienį palikome New Yorką ir pasileidome puikiams keliais per New Jersey, Pensylvaniją, Ohio, Indiana link Chicagos.

KELIONĖ NENUOBODI

Mudu su kun. Viktoru, kaip šoferiai ir draugai nuo gimnazijos laikų, sėdėjome priekyje ir svarstėme ne tik aktualias šios dienos problemas, bet ir nusikėlėme į aną šviesią praeitį, kai buvome dar tikrai jauni. Greitai pastebėjome, kad mūsų kelionės draugai, sėdėję užpakalinėje sėdynėje ir svarstę mokslines problemas, laikas nuo laiko sustodavo svarstę ir klausėsi mūsų raseiniškių memuarų bei aktualijų, nes sakėsi sužinoję daug tokių dalykų, kurių ligi tol nebuvo girdėję. Kiekvienu atveju, kelionė padeda suartėti ir arčiau vienas kitą pažinti. Taip besinėkučiuodami, pralėkėme Pensylvanijos kalnus ir jų tunelius ir vėlyvą vakarą pasiekėme labai įdomią nakvynės vietą Akron, Ohio.

PAS SAVUOSIUS

Akron, Ohio, yra išikūrę gydytojai Vladas ir Veronika Adomavičiai, abu palyginti jauni žmonės, baigę mokslus jau užsieny. Tačiau abu spėję tapti žymiais savo srities specialistais ir stipriai pasireiškę savo gyvenamoj vietoj. Įvažiavę į Adomavičių sodybą, jauti, kad patekai pas prasikūrusius žmones. Moderniškai pastatyta rezidencija su visais įrengimais, puošniais baldais. Sienas puošia žymiųjų dailininkų paveiksai. Bet tai ne viskas. Mieste jie turi pasistatę kliniką, kurioje dirba ne tik jie patys, bet ir

K. MOCKUS

sandomi kiti gydytojai bei gailėstingos seserys, raštinės tarnautojai. Nors doktorė Veronika Adomavičienė buvo po sunkaus budėjimo ligoninėje, tačiau malonėjo laukti gana vėlyvų svečių. Jauna, simpatinga gydytoja yra ne tik savo srities specialistė, bet ir puiki lietuvių motina, auginanti šešis vaikus, kurių vyriausias dar neturi dešimties metų, o jauniausias vos poros mėnesių. Vaikučiai auga grynai lietuviškoj aplinkoj, nes jų prižiūrėtojos taip pat lietuviškos. Jie turi drauge su kaimynais ir savą lietuvišką savaitgalio mokyklą jų namo apatiniame aukšte.

Neilgai teko ten būti, bet visada bus įdomu atsiminti, kaip jauni mūsų profesionalai jau yra pakilę šio krašto sąlygomis ir ypač neaitolę nuo lietuviško gyvenimo bei nuo ateitininkų organizacijos, kurios eilėse abu yra išaugę. Neteko sustoti šioje labai jaukioje šeimoje atgal grįžtant, nes Chicagoje iškirtas ne laiku gana gausus sniegas vertė ieškoti kitų grįžimo priemonių tuos, kurie skubėjome, nes kun. V. Dabušis grįžo tik po savaitės.

ATEITININKŲ TARYBOS POSĖDŽIAI

Posėdžiai buvo Jaunimo Centre. Juose dalyvavo labai aktyviai daugumas tos tarybos narių ir visų trijų sąjungų pirmininkai. Pradžioje pagerbtas atminimas mirusio tarybos nario a. a. dr. A. Šapokos. Jo vieton į tarybą įėjo prof. dr. J. Meškauskas. Tarybos posėdžių smulkiau čia neįmanoma aprašyti. Gal kokiame žurnale bus tai padaryta. Atskiriems klausimams referantai buvo iš anksto parengę savo pranešimus ar programas, kurios po diskusijų buvo priimtos. Labai aktyviai posėdžiuose dalyvavo Tevas J. Kidykas, S. J. Federacijos dvasios vadas, parengęs

Kongresmanas sveikina Janušaitį

Paterson, N. J. Kongresmanas Ch. S. Joelson atsiuntė sveikinimą Juozapui Janiui - Janušaičiui jo perrinkimo 5-tos apylinkės demokratų klubo pirmininku proga. Ch. S. Joelson savo laiške rašo, kad prisimena praleistą su lietuviais rinkimų metu vakarą lietuvių klubo salėje, kaip vieną iš laimingiausių ir pabrėžia, kad nežilgo ir vėl tikisi susitikti su savo bičiuliais lietuviais ir su tam vakarui pirmininkavusiu J. Janiu. Mūsų J. Janis jau dešimt metų pirmininkauja minėtam demokratų klubui.

Juoz. Janis, 50 metų, gyvena su savo žmona Petrone (Usaitė) 75-18th Ave., Paterson, N. J. Juodu augina dukrelę Patriciją, 15 metų, kuri yra aukšt. mokykloje 3-čioje klasėje, ir sūnų Juozą, 20 metų, mechanikos studentą, dabar atliekantį karinę prievolę aviacijoje. J. Janio tėvas suvalkietis, o motina iš Rozalimo. J. Janis yra baigęs biznio administraciją Pace institute New Yorke. Be

tam posėdžiui religinio auklėjimo programą. Labai aktualiai ir nuosirdžiai kėlė problemas inž. P. Narutis, moksleivių sąjungos pirmininkas. Sendraugių S-gos pirmininkas prof. dr. V. Manelis referavo ateinančią vasarą rengiamos sendraugių stovyklos programą ir kvietė visus dalyvauti. Studentų S-gos pirm. S. Radvila kėlė jo vedamos sąjungos rūpesčius, kurių pirmuoju buvo klausimas, koku būdu pervesti narius iš moksleivių į studentus, nes pasirodė, kad baigę aukštesnias mokyklas nevisi pereina į studentų sąjungą. Chicagoje dar atskirą problemą sudaro korporacijų ir bendrines draugovės klausimas.

Tarybos posėdžiai truko dvi dienas. Vyravo gana draugiška nuotaika ir iš tos nuotaikos galima tikėtis, kad ateitininkų organizacija, išgyvenusi savus sunkumus, pajėgs gyvai ir reikšmingai, vieningai reikštis mūsų sunkiom šių dienų visuomeninio darbo sąlygom.

ATEITIES JUBILEJUS

Balandžio 15-16 Chicagoje buvo švenčiamas Atities žurnalo 50 metų jubilėjus. Pirmą vakarą buvo literatūrinė muzikinė programa, o antrąjį — banketas. Buvo labai įdomu sekti pačių ateitininkų, daugiausia tikro jaunimo, atliekamą programą. Vietoj susirgusios Prudencijos Bičkienės, girdėjome Blandytę, o savo kūrybos davė poetas K. Bradūnas, atvykęs iš Baltimorės. Visa kita buvo jaunų jėgų įdomi demonstracija. Buvo labai vietoj, kad pačios programos pradžioje buvo skaitoma mūsų žymaus ne-laiku mirusio poeto Vytauto Mačernio kūryba. Rečiau Chicagoj besilankantiems buvo įdomu pirmą kartą išgirsti jau į stipriai meninę jėgą išaugusį pianistą Manigirdą Motekaitį ir eilę kitų tos vietos menininkų. Tikėkime, kad Ateitis Chicagos mieste tvirtai laikysis ir iškels daug naujų talentų.

to, studijavo mechaniką Fordham univ. 3 metus, Rutgers un. N. J. 2 metus ir Cooper Union — 2 metus. Jis dirba kaip inžinierius Curtis Wright Co. Jau penki metai yra Patersono miesto komisionierius — Youth Guidance komisijos. Dvejis metais buvo jos pirmininkas. Priklaušo šv. Kazimiero parapijai ir lietuvių klubui. Be to, su Juozu Jakubavičium yra naujosios šv. Kazimiero bažnyčios tarybos lėšų telkimo komisijos pirmininkas. Pats J. Janis jau iškėlė bažnyčios statybai 500 dol. auką. Lietuvių klubo salei, kurios viešas didžiulis atidarymas bus birželio mėnesį, aukoja Hi Fi (garsinius) įrengimus, išskyrus pačius garsintuvus. Si Hi Fi sistema (kalbėjimui, muzikai) bus pati geriausia iš visų Patersono salių.

Darbininko bendradarbio paklaustas, J. Janis apie klubą, naująją salę ir naująją bažnyčią, pareiškė: "Aš labai laimingas, kad, nors ir neseniai, įsirašiau ir į klubą, nes matau, kad klubas atlieka daug gražių lietuviškų darbų. Nauja salė bus tikrai graži. Kai jos statyba eina jau prie galo, aš matau, kad ji bus daug gražesnė, negu tikėjau, kai prieš pradėdam statybą, susipažinau su jos brėžiniais. Reikia džiaugtis, kad salės statybos komitetas su pirm. A. Gudoniu tikrai nuosirdžiai siejosi su statybos darbu. Ir naujoji šv. Kazimiero bažnyčia atrods labai graži. Jos vertė bus daug didesnė, negu tie išleisti jos statybai 135,000 dolerių. Kiekvienas Patersono lietuvis turėtų didžiulius esant lietuvių ir galis pagal savo išgales prisidėti prie šių modernių dviejų lietuviškų pastatų statybos".

Jurg. Ežer.

PRANESU didelį džiaugsmą: man daktaras liepė daugiau pėsčiom vaikščioti.

GRUPĖ dailininkų Čiurlionio galerijoje: iš k. į d.: P. Kaupas, A. Marčiulionis, V. Vizgirda, E. Marčiulionis, A. Varnas, B. Murinas, M. Šileikis ir Z. Kolba. Nuotr. V. Noreikos.

Vokietijos vyriausybė remia lietuvių kultūrinius reikalus Iš Vokietijos lietuvių gyvenimo

Vokietijos vyriausybės parama lietuvių kultūriniam reikalui. PLB Vokietijos krašto valdyba kreipėsi į pabėgėlių ministeriją Bonnoje, prašydama didesnės paramos lietuvių Vokietijoje kultūriniam reikalui. Prašymas buvo palankiai išspręstas, ir todėl šiais metais, ypač vasarą, numatoma aplankyti eilę lietuvių kolonijų su koncertais ir paskaitom. Tikimasi, kad koncertinei daliai pavyks gauti šiuo metu Vokietijoje gyvenančią Liustikaite.

Taip pat buvo padvigubinta tos ministerijos nuolatinė parama Vasario 16 gimnazijai. Vietoj iki šiol skirtos metinės paramos DM. 12,000, 1961 metais yra skiriama DM. 24,000.

Europos lietuvių kunigų rekolekcijos ir pasitarimai Romoje įvyko Europos lietuvių kunigų rekolekcijos ir pasitarimai. Iš Vokietijos dalyvavo 13 kunigų. Rekolekcijom vadovavo Tėv. P. Brazys, MIC. Jos vyko lietuvių šv. Kazimiero kolegijo-

je. Pasitarimai vyko kolegijos viloje, prie Tivoli. Juose dalyvavo viso 34 lietuvių kunigai. Pranešimus padarė kolegijos rektorius prel. dr. L. Tulaba, Vokietijos lietuvių sielovados direktorius Tėv. A. Bernatonis, Prancūzijos lietuvių misijos direktorius kun. J. Petrošius, Londono lietuvių klebonas kun. A. Kazlauskas ir Vasario 16 gimnazijos direktorius kun. dr. L. Gronis.

Atskiro posėdžio buvo susirinkę Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkai — kunigai: V. Mincevičius, J. Petrošius ir Br. Liubinas.

Balfo įgaliotinio įstaiga Miunchene praneša: 1961 kovo 24 Miunchene amerikiečių šalpos organizacijų, USEP, ICEM, JAV - INS ir Jungtinių Tautų aukštojo komisaro pabėgėlių reikalui atstovai svarstė klausimus, kurie dauguma yra aktualūs lietuviams ir kitiem baltiečiams.

Atvykęs iš Zenevos JT aukštojo komisaro pabėgėlių reikalui įstaigos direktorius Thomas Jamieson informavo, kad Hong-Konge 6,000 europiečių pabėgėlių laukia galimybės išvykti. Tunise ir Maroke 275,000 pabėgėlių iš Alžyro gyvena palapinėse ir yra maitinami Raudonojo Kryžiaus lygos ir JT lėšom. Graikijoje pabėgėliai jau iškelti iš stovyklų ir pastarosios uždarytos. Italijoje stovyklose gyvena 300, Jugoslavijoje 600, Austrijoje 3,000 ir V. Vokietijoje 8,000. Šiais metais Austrijos pabėgėliai bus apgyvendinti naujai pastatytuose butuose, ir stovyklos bus panaikintos. Vokietijoje su JT finansine parama šiais metais bus pastatyta 900 butų, į kuriuos išstovys bus perkelta apie 4,000 pabėgėlių, ateinančiais metais bus statoma tiek pat butų, tai dar 4,000 bus perkelti iš stovyklų, ir 1963 stovyklos Vokietijoje bus galutinai panaikintos. Tačiau dar labai didelis

skaičius pabėgėlių Vokietijoje gyvena privačiai, ir jų gyvenamosios patalpos dažnai yra blogesnės, negu pabėgėlių oficialiose stovyklose. Lėšos esančios kuklios.

Emigracija. Kai kurie kraštai sušvelnino imigracinius varžtus, ir priima ne tik sveikus ir darbingus pabėgėlius, bet ir mensesnes sveikatos asmenis.

Šių metų pradžioje Anglija priėmė 370 menkos sveikatos pabėgėlių, N. Zelandija 69, Kanada 205 sirgusius džiova; taipgi po kiek džiovininkų sutiko priimti Šveicarija ir Prancūzija. Svarbiausia lietuviams yra JAV dabartinė emigracinė programa pagal specialų įstatymą (Public Law 86-648). Iki šiol į JAV vykti yra užregistruota apie 1200 įvairių tautybių pabėgėlių. Gavo leidimus vykti 286, tiriamas 500, ligonių 233 ir apie 60 sunkiai įkurdinamųjų. Šiuo įstatymu gali pasinaudoti ir mensesnes sveikatos asmenys ar sirgusieji džiova. Patartina mėginti ir tiem, kurie anksčiau dėl sveikatos buvo atmetti. Norintieji į JAV emigruoti tegul kreipiasi šiuo adresu: L. Ruginius, (13 b), Muenchen 2, Augustenstr. 46-III.

Norintieji išvykti į kitas šalis, kaip Kanada, Australiją, D. Britaniją, N. Zelandiją ir kitur, turėtų pranešti Balfui savo planus, nes dažnai atsitinka, jog atsiradus progai ir kurį kraštą išvykti, yra duodamas labai neilgas terminas užsiregistruoti ir

(Nukelta į 7 psl.)

IŠ VISUR

— Moksleivių ateitininkų Rytų Apygardos stovykla šiais metais bus nuo rugpjūčio 12 iki rugpjūčio 26 pas tėvus pranciškonus Kennebunkport, Me. Jų gražioje ir erdvioje sodyboje prie Atlanto vandenyno. Stovyklai organizuoti ir prvesti sudarytas specialus komitetas, kuriam pirmininkauja pasižymėję savo veikla ateitininkė Dalia Skudžinskaitė - Ivaškiene. Jai talkina stud. Irena Lendraitytė, dr. Petras Kaladė ir dr. Juozas Leimonas. Moksleiviai ateitininkai kviečiami toj stovykloj gausiai dalyvauti ir iš anksto apie tai pranešti D. Ivaškienei, 16 Hincley St., Dorchester, Mass. Smulkesnių informacijų bus patiekta vėliau.

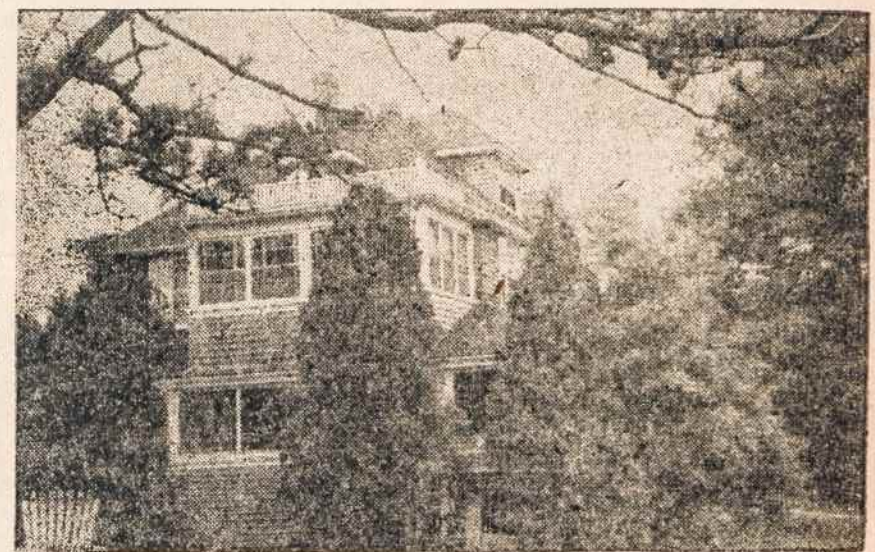
— Dr. J. Girnias studiją apie tautą leidžia Fondas Lietuvių Kultūrai Ugdyti. Fondas yra įsteigtas Lietuvių Foronto Bičiulių prie žurnalo "Į Laivą". Dr. kun. P. Celišius tos studijos leidimui paskyrė 800 dol.

Kennebunkport, Me., šv. Antano gimnazijos Pr. Dovydaičio moksleivių ateitininkų kuopos metinė šventė ruošiamą gegužės 21, sekmadienį. Pamaldas 10:30 val. laikys provincijolas tėvas J. Gailiusis, O.F.M., ir pašventins naują vėliavą. Vėliavos kūmu bus dr. Juozas Girnias. Vėliavą pasiūvo Sof. Stašaitienė iš Brocktono, vėliavai medžiaga parūpino Vakauzienė iš Bostono, Mass. Iškilmingas posėdis 2 val. popiet. Paskaitą skaitys dr. J. Girnias. Įžodį duos 6 moksleiviai ateitininkai. Programoje eilės, mokinių choras ir akordeonistas. Kuopoje yra 14 moksleivių. Kuopą globoja dvasios vadas kun. V. Bitinas.

— Eltos biuletenis pradėtas leisti ir ispanų kalba. Pirmasis numeris išėjo balandžio mėnesį. Leidžiamas Argentinoje. Ligi šiol Eltos biuleteniai buvo jau leidžiami lietuviškai, vokiškai, angliškai ir itališkai. Biuletenius leidžia Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (Vlikas), kurio būstinė yra New Yorke.

— Ig. Malėno elementorius vaikams jau išsiustas saleziečių spaustuvinė Italijoje. Bus atspausdintas ateinančių mokslo metų pradžiai.

— Dr. E. Armanienė iš Baltimorės, Balfo direktorė, būdama Balfo direktorių posėdyje Brooklyne gegužės 6, iškėlė 180 dolerių auką ir dar pridėjo viršaus savo dešimtinę.

KUR GERIAUSIAI PAILSĖTI PER ATOSTOGAS —

Garsiam CAPE COD-OSTERVILLE, MASS., kurorte prie atviro Atlanto, LONG-BEACH pliažas 5 min. pėsčiom pavėsyje — gražioje lietuviškoje vasarvietės viloje

"AUDRONĖ"

87 EAST BAY RD., OSTERVILLE, CAPE COD, Mass.

- Ištaiginga vila, erdvūs kambariai
- Gražus privatus 2 akrų pušynas - parkas
- Siltos Golfstomo srovės, atviras jūros pliažas 5 min. pėsčiom
- Rami aplinkuma, daug vietos poilsui ir žaidimams
- Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas

Atidaroma nuo birželio 10 d. (šeštadienį) iki rugsėjo pabaigos. Lietuviai savininkai visus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

Dr. Ed. JANSONAS, 89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass. Tel. AV 8-5999

AUDRONĖ - JANSONAS, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.; Tel. GA 8-8425

DARBININKAS išeina du kartu savaitėje. Prenumerata metams 6,00 dol. Naujiems skaitytojams iki šių metų pabaigos — 3,00 dol., šiems ir 1962 m. tik 8,00 dol.

DARBININKO administracijoje veikia SPAUDOS KIOSKAS. Čia gaunami naujausi lietuviškų knygų leidiniai, malda knygės bei lietuviškos plokštelės.

Metinis DARBININKO Piknikas numatomas Rugg.-August 27

EKSKURSIJOS

Į Niagara Falls, Ont. Canada, Birželio - June 3—4 d. d.

Į Seselių Pikniką, Putnam, Conn. Liepos - July 30 d.

Pas T.T. Pranciškonus, Kennebunkport, Me. Rugsėjo - Sept. 2—4 d. d.

Visais reikalais kreiptis:

DARBININKO ADMINISTRACIJA
Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.
Telef.: GLENMERE 5-7281 Vakaraus GL 5-7068

Laiškas redakcijai

Gerbiamoji Redakcija,

Jau praėjo daug laiko (18 metų), kai 1943 vasario mėn. buvau Gestapo areštuotas ir pasodintas kalėjime Plocko mieste (Schroetersburg), kur vienas iš prižiūrėtojų buvo lietuvis. Jo pavardės nepamenu.

Kalėjime sėdėjau 1943 nuo vasario iki gegužės politiniame skyriuje. Čia kaip tik ir ejo prižiūrėtojo pareigas tasai lietuvis, apie kurį noriu parašyti.

Noriu pridėti, kad buvau kalėjime ne tiktai Plocke. Buvau net keturiuose, kaip Montelupiai, Krokava ir k. Buvau uždarytas penkiose koncentracijos stovyklose, kaip Myslovicai, Osvienčimas, Belsen. Šitai išvardinu tam, kad parodyčiau, jog pažįstu kalėjimų aplinkynes.

Tasai lietuvis mano buvimo metu Plocko kalėjime parodė daug geros valios ir pasiaukojimo. Jis buvo pavojuje prarasti ne tiktai laisvę, bet ir gyvybę, pagautas galėjo pakliūti į karo lauko teismą, geriausiu atveju — galėjo būti pasmerktas į koncentracijos stovyklą. Apie tai jis turėjo gerai žinoti.

Neatsižvelgdamas į jam kiekvieną minutę gresiantį pavojų būti pagautam ryšio palaikymo metu (pasikalbėjimai ir visa kita su kaliniams), tasai lietuvis statė save į pavojų iki tokio laipsnio, kad įdėjo į mano kambarą, paduodavo pieštuką ir popieriaus, kad galėčiau parašyti laiška. O tokių daiktų atradimas pas kalinius buvo baudžiamas mirtimi. Mano parašytus laiškus išnešiodavo pasmerktiesiems, ir atsitikdavo net taip, kad jis nuvažiuodavo už 25 kilometrų nuo Plocko pas mano gimines ir nuveždavo jiems mano laiškus.

Kokis tai pasiaukojimas savo artimui, gali tai įvertinti tik tie, kurie kaip ir aš, žino visas Gestapo kalėjimo sąlygas. Nežinau nei pavardės ir nesu tikras, ar tasai geraširdis yra gyvas.

Tam nuoširdžiam — prieš areštavimą visai nepažįstamam bičiuliui noriu šituo būdu labai giliai padėkoti už jo tokį nepaprastą kaliniams palankumą. Niekas nesakė gailėtis kalinių, bet visada buvo šaukiama juos naikinti, kaip tai darė Eichmanas ir dešimtys tūkstančių jam panašių.

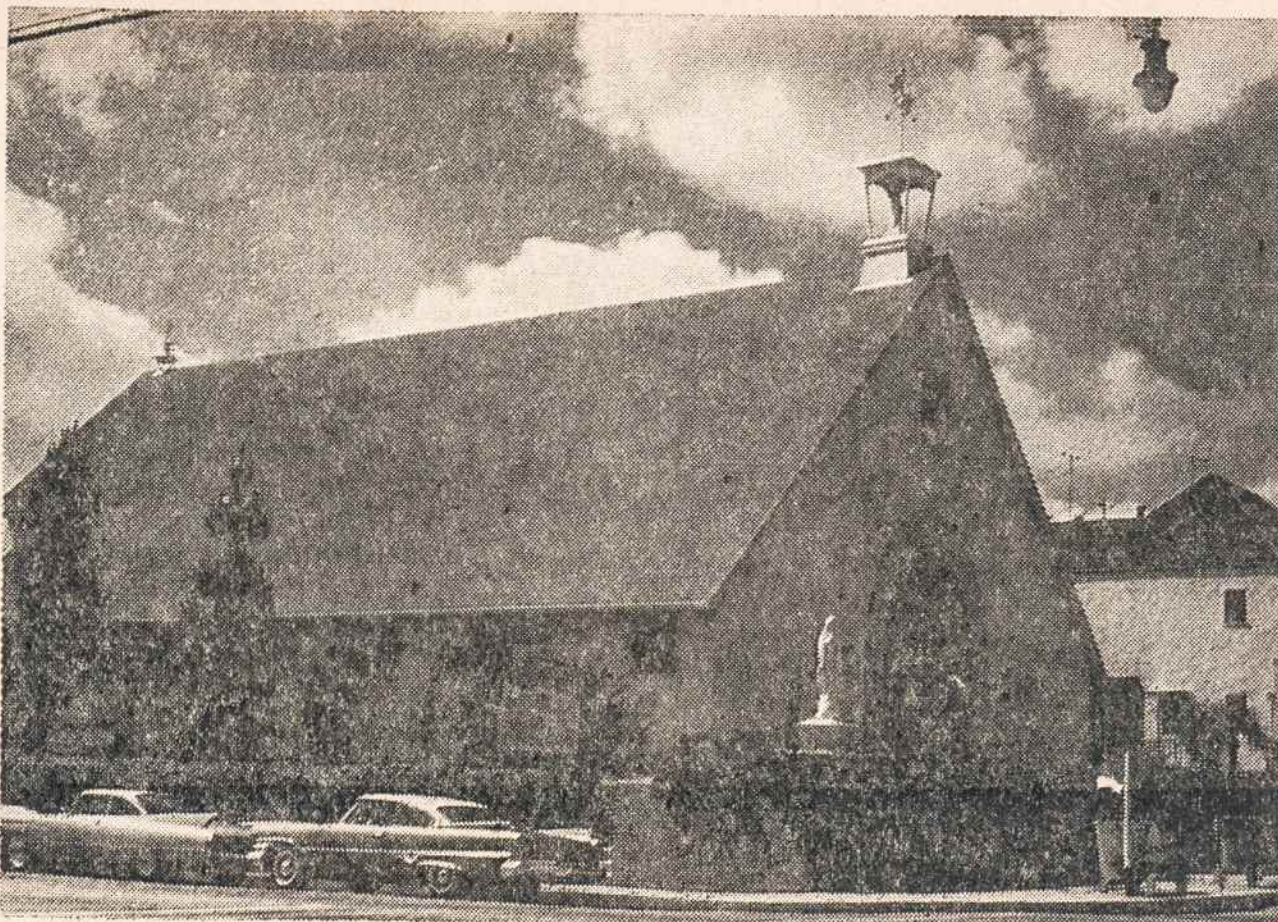
Būčiau nepaprastai patenkintas, jeigu jisai arba nors ir jo šeima galėtų sužinoti, kokius karštus jausmus ir prisiminimus turiu iki šiai dienai apie jo pasiaukojimą.

Jeigu atrastumėt tiek vietos savo laikraštyje, tai prašyčiau šį laiška išversti ir laikraštyje paskelbti.

Su pagarba Adžej Szymerski

150 Brook St. Union City, Conn.

1961 balandžio 18

LOS ANGELES lietuvių sv. Kazimiero bažnyčia. Nuotr. L. Kančausko.

KUN. ANT. RAČAIČIO KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Kun. Antanui Račaičiui jo 25 metų kunigystės jubilėjaus proga gegužės 21 sv. Jurgio sa-lėje yra rengiama pagerbimo vakarienė.

Jubilatas yra gimęs 1908 Su-valkijoje. Pradžios mokyklą bai-gė Paežeriuose, progimnaziją Pilviškiuose. 1930 įstojo į Vil-kaviškio kunigų seminariją ir 1936 ją baigė. Tais pačiais me-tais birželio 11 gimtojoj Gižų pa-rap. bažnyčioje kun. A. Račai-tis aukėjo pirmas sv. Mišias, ir kunigis išvntinimo apeigas atliko vysk. Mečislovas Reinsys.

Po šventimų jaunas ir ener-gingas kun. Antanas visa siela įsijungė į katalikišką darbą su angelaičiais, pavasarininkais, katalikų vyrų ir moterų orga-nizacijomis bei ateitininkais. Lietuvoje dirbo pastoracinį dar-bą Keturvalakių, Plokščių, Sin-

ROCHESTER, N.Y.

tautų ir S. Kalvarijos parapijo-se ir dėstė tikybą pradžios mo-kyklose.

Tollimesnis kun. A. Račaičio gyvenimas labai panašiai rie-dėjo, kaip ir daugelio lietuvių bėgių. Tik gal kiek žiauresnėm sąlygom, nes buvo užkluptas rusų kariuomenės ir teko po rusais gyventi 10 mėnesių. Te-ko badauti, buvo kalėjime, kol slaptai perėjo į anglų zoną Schleswig - Holstein provinci-joje.

1950 kun. A. Račaitis atvyko į Ameriką. Dirbo pastoracinį darbą Mansville ir Mt. Carmel Pensilvanijoje. 1956 atvyko į Rochesterį ir iki šiol dirba lie-tuvių parapijoje pastoracinį darbą.

Yra labai taikaus, švelnaus

būdo. Labai myli jaunimą, vai-kus. Laikosi Lietuvos kunigų tradicijos mišų patarnautojus gerai apdovoti, jei zakristi-joje dar kalbasi lietuviškai.

Vakarienei rengti yra suda-rytas komitetas, kurio garbės pirmininku yra klebonas kun. Valiukevičius, pirmininkas Žel-nis, reikalų vedėjas Slicks, fi-nansų — Chapas. Vaisių vado-vai: F. Jurlen (Jurgelionis) — anglų k., dr. A. Stankaitis — lietuvių kalba. Meninei progra-mai išpildyti yra pakviestas kvartetas, kuriam vadovauja Jonas Adomaitis. (b.)

COUNTRY BOARD

LOVELY HOME FOR ELDERLY PEOPLE Kind Consideration - Excellent Table - Home Cooking - Catholics welcome - Reasonable prices - Near Bus Station - Beautiful grounds. Spacious porch. Phone anytime — MO 7-9165.

RELIGIOUS NOTICE

CHAMINADE Mineola, Long Island

A high school for boys taught by Mar-rianists • A high school equipped with an 80-posting language laboratory and stressing the need for learning to speak modern foreign languages • A high school that features speech and speech activities.

REAL ESTATE

In Our Lady of the Seas Parish on Staten Island. Annadale — \$18,950. YOU'LL SAVE \$500 ONLY 10 HOUSES LEFT FOR SALE! HICKORY HILL HOMES Amboy Rd., Annadale, S.I. Bay St. up to Hylan Blvd., Hylan Blvd. turn right at Barclay, left at Amboy Rd. to the Model Homes. Telephone FL 6-1692.

THE SIX GABLES BARRYVILLE

St. Anthony of Padua par. Čikis gražioje Catskill kalnų Sullivan apylinkė tarp Barryville ir Julian. Aple 55 akrus žemės, pušų pievų, pušų miškos. Ide-ali vieta kurortui. Colonialinio stiliaus namas su 17 svečių kambarių; šiltas ir šaltas vanduo; atnaujinti privatus kam-bariai, alyvos pečius šildymui kambarių ir vandens. Aple 3000 dešliu vištų, dar-žinė ir specialus tvartukas. Prie vieš-kelio; 2 kartų atėina paštas; mokyklos autobusas pravažiuoja pro namus; kai-niunystė bažnyčia ir krautuvės. Su gy-vo ir negyvo inventorium parduodama išlikus šeimai mirles nelaimė. Galima apžiūrėti bet kada. H. O. HINCK Barryville, N. Y. — Tel. Barryville 2474

BURKARD MASPETH I DON'T MEAN TO RUSH YOU BUT WE ONLY HAVE 4 LEFT! Reasonable price. Solid Brick 4 1/2 room ranch type; large basement, extra large garage. In Queens \$18,990. Gas hot water, base-board heating, 100 amp. electric service, airconditioned (sleeves only). Agent on premises. DA 6-7265, 63rd Street, East Flushing Ave. & 59th Ave. — MODEL HOUSE OPEN DAILY from 12 - 5 P.M.

SUMMER RESORTS

JOE'S MT VIEW, Box 61, Rd. #6, Catskill 1, N.Y. — ORange 8-5864. Mod. accom., also family bungalow. Famed Ital.-Amer. Cuisine, home bak-ing by "Chef Joe". Swimming pool, sun-deck, Casino with orchestra & dancing nightly. Sports near Cath. church. \$34 to \$50 wk. includes everything. Book-let. JOS. SCAPIDI, Prop. Men. Wknd. Spc. \$25. Fri. eve. till Tues. after dinner.

PINE GROVE HOUSE

East Quogue, L. I. N. Y. Tel. Hampton Bays 2-0877. Prie Shinnecock Bay lankos, seniai žinomas gerai valgių patiekalais. Yra mūdytės, laivėliai, plaukioji. Mielai priimanos šeimoms. Namukai (cottages) savarankiskam šeiminkavimui. Priema-mos kainos. Dvi mylios ligi katalikų bažnyčios. Savininkas Mrs. J. E. Tunnell

SUN 'N' SOUND MOTEL

MONTAUK 2, L.I., N.Y. The only Motel on the Sound. New this year. Motel & Efficiencies. Sound proof, wall to wall carpeting, Heated; every room has water view. Private beach. Attractive rates. Walking distance to Montauk Harbor & Fishing Boats. In Queens — Call OLYMPIA 8-3053.

ELM REST HOUSE

E. Durham 2, N.Y. — CEDar 9-6961. Modern rooms with running hot & cold water. Cool dining rm. Sports, swimming, riding, amusements, mo-vies, dancing. Near all churches. \$37 to \$42 per week. Adults only in July and August. Booklet. No singles in July and August. Mrs. Hattie Field

East Shores Estates. Lake Hopatcong, New Jersey. Furnished Sum-mer Cottages for rent, family com-munity, all conveniences. Church on property; use of 1000 ft. sand beach and boat docks. Call Hopatcong 8-0493 or see J.E. Benedict on prems.

CHILDREN BOARDED

CHILD CARE FOR SCHOOL AGE CHILDREN IN YOUNGER - BRONX AREA Loving care. Catholics welcome. Reasonable prices. TU 1-6740

CHILDREN BOARDED

IN WEST BRONX 2 to 7 years of age Catholics welcome. Near all transpor-tation. Loving care. Reasonable prices. — Telephone LU 7-2563.

CHILD CARE

IN BROOKLYN BY DAY OR BY WEEK. Catholics Welcome. Loving Care. Very Reasonable Prices. Tel.: PR 8-7577

CHILD CARE

ST. ALBANS, LI, N.Y. WEEKLY - DAILY OR HOURLY. Catholics Welcome. Reasonable prices. Call Anytime — RE 9-9366.

CHILD CARE

BY DAY OR WEEK IN Catholic Home on CONVENT AVENUE, Manhattan. AGES 1 TO 4. HOT MEALS. REASONABLE PRICES. MO 6-8135

CHILDREN BOARDED DAYS

Loving Care - Fine Home Very Reasonable Prices Catholics Welcome MO 3-8673

In WHITESTONE, LI, N.Y.

Catholic Lady WILL CARE FOR CHILDREN AGES 3 to 5 — 5 days a week. Loving care; in private home. Reasonable prices. Phone: FL 8-6274

In Brooklyn

Registered BABY NURSE CARE FOR INFANTS FROM BIRTH TO 3 YEARS. Private home with 11 years experience. Plenty of space. Catholics welcome. Call UL 8-1553.

CHILD CARE ANY AGE

Brooklyn — Catholics Welcome Loving care. Reasonable prices Phone anytime: DI 6-3976

REST HOMES

Catholics Welcome at SUNKEN MEADOW REST HOMES Beautiful grounds, special diets 24-hr. supervision. Certified. 516-KI 2-9879

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

per Lietuvii Prekybos Bendrovę Londone, kurios atstovybėje yra didžiausias įvairių medžiagų ir kitų prekių pasirinkimas.

Už atstovybės sąžiningą ir pigų patarnavimą yra gauta daug padėkos laiškų.

Prašoma kreiptis ir įsitikinti pas atstovą

JONĄ DAUGIRDĄ

337 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-4940 ir EV 4-1232

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, SEIMOS, VAIKŲ įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 7-2155 Resid. ILLinois 8-7118

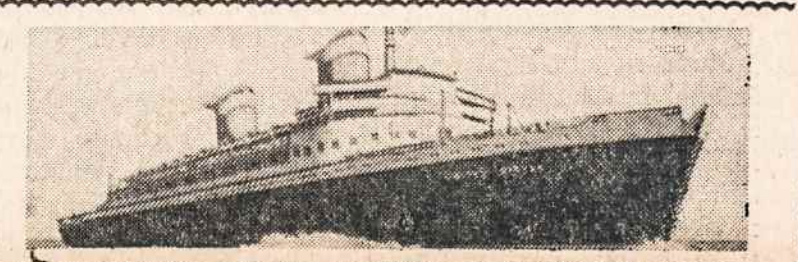
Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

HAVEN REALTY

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmdieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

S & G MEAT MARKET

buvusį J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stag 2-4329

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIŠ

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
• 40% nuolauos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
• Dideli atpiginimai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovantos su kiekvienu pirkinium

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų talsymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviška maistas prieinama kainomis.

Atsakymas sąmoningai klaidinančiam

(atkelta iš 2 psl.)

Jakštas yra nukentėjęs nuo caro valdžios ir kaip jis žiūrėjo į rusų okupaciją Lietuvoje ir kurio tikslu rašė tą garsųjį straipsnį atremti lenkų užmačiom Lietuvoje. Aš neginčiju ir katino liežuviu nelaižau. A. Jakšto parašytų žodžių, tik A. Jakšta vertinu ne iš kelių jo parašytų sakinių, bet iš visos jo veiklos ir tuos sakinius imu su viso straipsnio turiniu. Visai kitaip atrodo tie posakiai atskirai paimti ir visai kitaip visu-moje. Bet, žinoma, kur žmogus nusistatęs matyti tik juoda, tai jis daugiau nieko ir nemato. A. Jakšto nereikia ginti, jis pats save apsigina savo milžiniška veikla.

5. Niekur savo straipsnyje nesu pasakęs, kad P. K. Bie-linis 1905 metais daužė mono-

polius, tad St. Siksnio tokį pa-sakymą laikau grynų prasima-nymu ar nesugebėjimu supras-ti svetimų minčių.

6. Spaudoje jau ne kartą bu-vo rašyta, kad bent šiuo metu, kai mūsų tėvynė yra paverpta ir naikinama, reiktų visokiems "teisėjams" susilaikyti nuo de-gančių partine neapykanta kal-tinimų, kuriais priešas vėliau naudojasi. Atrodo, kad lietuvių tarpe nebuvo nė vieno pado-raus pasišventusio lietuviuo: vieni caro pataikūnai, kiti vokie-čių kolaborantai, tretai komu-nistų pasidavėliai, dar kiti len-kų bernai ir tt. Garbingieji teisėjai, teisdami ir pasmerkdami "kaltuosius", turėtų atsiminti, kad ir jie yra išdavę tam tik-rų vekselių, kurie suregistruoti, bet nelaiikas dabar apie juos kalbėti.

Pr. Pauliukonis

5. Niekur savo straipsnyje nesu pasakęs, kad P. K. Bie-linis 1905 metais daužė mono-

PAVASARINĖ TĖVŲ PRANCISKONŲ EKSKURSIJA

birželio-June 3-4 dienomis

į Auriesville, N. Y. — St. Catharines Niagara Falls, Ont., Canada

Keliautojai iš Brooklyno išvyksta birželio 3 d. tuojau po mišių 6:30 val. Pranciškonų koplyčioje — 680 Bushwick, B'klyn, N. Y. • Kelionė ir nakvynė Henry Hubbs Hotel, Niagara Falls, N. Y. asmeniui \$22.00. • Visi keliautojai prašomi paimti dokumentus ar asmens pažymėjimus, kad būtų galima aplankyti Kanadą. • Visais kelionės reika-lais prašom kreiptis į Darbininko administratorių — T. Petrą Baniūną, telef. GL 5-7281, vakarais GL 5-7068. Laiko nedaug — susidomėję kelione rezervuokitės vietas!

SAULĖ KRYŽIUOSE LEONARDO ANDRIEKAUS, O.F.M., religinių patriotinių eilė-raščių knyga, 208 psl., iliustruota dail. T.Valiaus. Graži poezija, gražiai iš-leista, verta įsigyti vi-siems. Kaina 3.00 dol.

GARBĖ DIEVUI Kun. Kaz. Senkaus, senos ir naujos giesmės su mal-domis. Išleido Tėvai Sale-ziečiai Italijoje. Visos gies-formato, 350 puslapių, giesmynas tinkas bažny-mės su gaidomis, mažo Vienintelis lietuviškas čioje ir namuose. Kaina 3.00 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y. Tel.: GLEmore 5-7281.

AR JŪS NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras.

Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutauptumui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo. Kreipkitės:

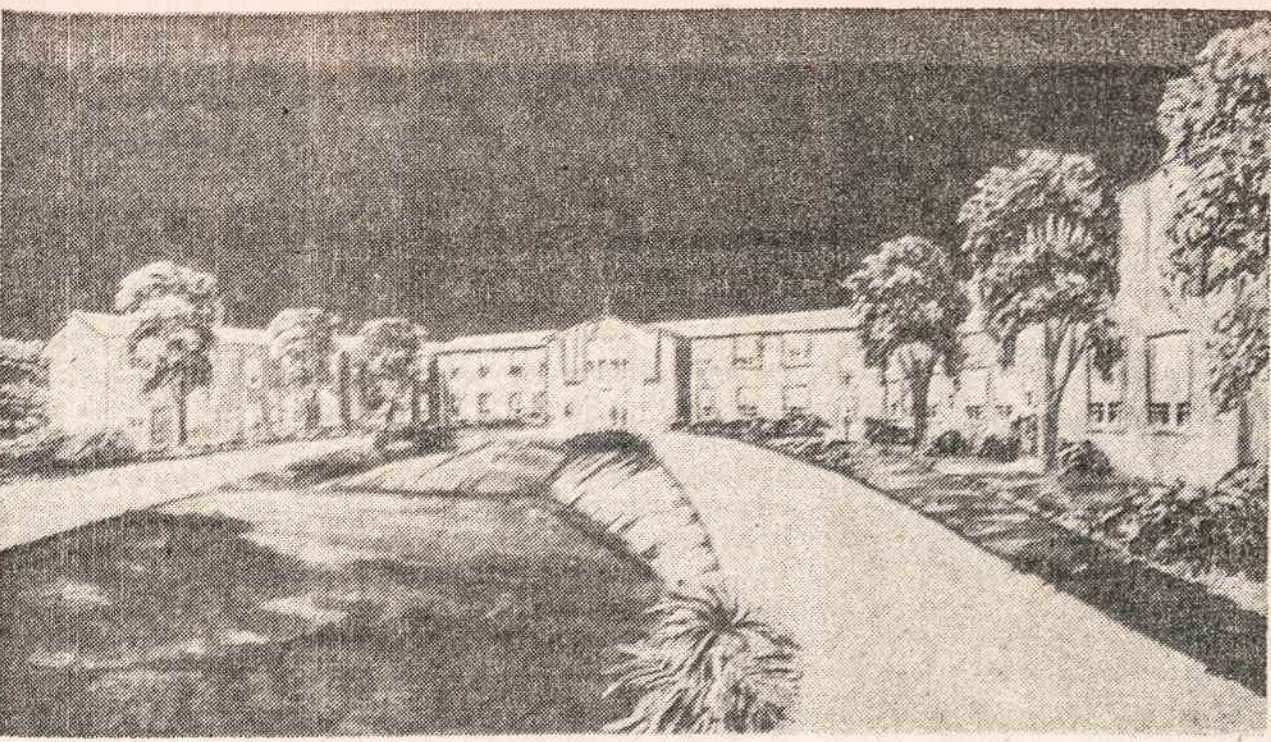
ALBERT F. PETERS (Petrauskas)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. VI 3-1477 NAMŲ ADRESAS

106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

NUKRYZ. JEZAUS SESERŲ statoma šv. Marijos vila Elmhurst, Pa.

FILMAS APIE JAUNUS NUSIKALTĒLIUS

Burt Lancaster šiemet laimėjo "oskarą"; vadinasi, pripažintas geriausiu aktorium. Tikrai, šio simpatingo vyro vaidyba natūrali, išbalansuota ir įtikinanti. Tai pastebėti galima ir jo naujame filme "The Young Savages", kur Burt Lancaster vaidina teisingumo departamento valdininko rolę.

Siame filme, sukta "United Artists" filmų bendrovės ir užtrunkančiame virš pusantros valandos, vaizduojamos Amerikos jaunimo problemos. Tu riny — kova dviejų New Yorko palaidų berniukų gaujų.

ATOMINĖS DERYBOS AR SABOTAŽAS?

Prez. Kennedy išsiuntė atgal į Ženevą Arthur H. Dean testą derybų dėl atominių bandymų sustabdymo. Dean buvo pranešęs vyriausybei, kad derybos nepasistūmėjo pirmyn, ir Sovietų reikalavimai net pagriežtėjo.

Life žurnalas vedamajame pa stebi: Sovietam nėra jokio intereso susitarti, nes ir taip Amerika atominius bandymus yra sustabdžius, o ar bandymai daromi Sovietuose — niekas netikrina. Tokia padėtis trunka jau arti treji metai. Laikraštis mano, kad Kennedy jau pasutinis terminas atsakyti to moratoriumo, kuris sustabdė Amerikos technologijos pažangą atomineje srityje. Toks Amerikos technologijos sabotažas teisinamas prielaida, kad ir Sovietai bus sustabdė atominius bandymus.

Jeigu Amerika atnaujintų bandymus, tai būtų spaudimas ir Maskvai susitarti.

— New Yorke kandidatų į majorus respublikonai siūlo sen. Javits.

— Gegužės mėnuo New Yorko valstybėje bus šaltas ir šlapias. Taip skelbia meteorologai.

ALĖ RŪTA

Viena gauja yra italų kilmės vaikų, pasivadinusiu "žabbininkais", kita — Puerto Rico tautybės vaikų, vadinančių savo gaują "arklininkais". Kažin, ar ne sąmoningai čia pabrėžiami užsieniečiai? Gaujose juk dalyvauja ir grynų amerikiečių, kartais padorių šeimų vaikų.

Filmas prasideda aklo jaunuolio nužudymu. Jį subadė peiliais 3 jaunuoliai, žabbininkai. Baisus visuomenės pasipiktinimas dėl to, kad auka buvo "helpless little blind boy". Trys nusikaltėliai sugauti ir jiems reikalaujama aukščiausios, gal būt, mirties baismės. Bet "district attorney" (Burt Lancaster), pats kilęs iš neturtingos aplinkos, gerai pažįstas jauni-

mo problemas, ieško nusikaltėliams lengvinančių aplinkybių. Jis už tai puolamas ir apkalbamas, nes vienas iš žudikų yra sūnus jo buvusios mylimosios. Bet ieškant aiškesnių nusikaltimo įrodymų, išaiškinama, kad jo buvusios draugės sūnus kaip tik mažiausiai kaltas, nes ant jo peilio nerasta kraujo žymių.

Filmas šturpiai įdomus, nes parodomas šių dienų didmiesčių jaunimas — palaidas, pilnas nesuvaldomų emocijų bei mentaliteto sukrikimų. Ypač bausių problemų ir nusikaltimų pasitaiko neturtingųjų rajonuose. Filme, deja, nebandoma nė vienos tų problemų spręsti, o tik pasinaudojama gyvenimiška medžiaga. Filmui medžiaga imta iš Evan Hunter romano.

VELNIAKALNIS

Už kokių 5 ar 6 kilometrų į šiaurvakarius nuo Kazlų Rūdos geležinkelio stoties, miško palaukėje yra nedidelis kalnelis, vadinamas **Velniakalniu**. Nors kalnelis turi keistą ir baisų vardą, bet ten nieko nėra nepaprasto. Jis vargiai turi dešimtį metrų aukščio, apaugęs retomis jaunomis pušaitėmis, nes seni medžiai jau seniai iškiršti ir nei kelmų nelieka. Pakraščiu eina kelias, matyti, palaukė. Bet kalnelio pavadinimas Velniakalniu turi savo seną istoriją.

Dar prieš prancūzmetį ar po Napoleono pralaimėjimo (1812) netoli to miško gyvenęs ūkininkas Muraška. Jis buvęs didelis mėgėjas medžioti ir turėjęs gerą medžioklinį šautuvą. Vieną kartą, atėjus Velykų šventėms, Muraškos žmona parengus velykinius valgius, su visa šeima iš vakaro (šeštadienį) išėjo į bažnyčią ir dalį velykinių valgių nusinešė pašventinti, o pats šeimininkas pasiliko namus prižiūrėti. Tais laikais buvo griežti Velykų švenčių papročiai. Nuėję į bažnyčią, meldavosi per naktį, o kas namie pasilikdavo, tas privalejo daugiau melstis, negu kitomis dienomis. Velykų rytą galėjo gyvulus pašerti, bet negalėjo nei ugnies kurti valgiui pasišildyti, nei nieko valgyti, iki pareis iš bažnyčios su šventintais valgiais. Jais atsigavę, galima valgyti, kas ką turėjo ir norėjo.

Muraška buvo žmogus rimtas ir papročių laikėsis. Atsikėlęs rytą jis pasimeldė, pasukė pašerė gyvulus, ir nors labai norėjo valgyti, bet nieko nevalgė ir laukė, iki iš bažnyčios pareis su šventintais valgiais. Bet jam nusibodo laukti. Rytas buvo gražus, pamiškėje terminai burbuliavo. Jis susigundė eiti į mišką pameščioti. Ant kalnelio aukštos pušies viršūnėje pamatė tupintį didelį, keistą ir nematytą paukštį, kuris taipgi negirdėtu, keistu balsu kliukšėjo. Muraška priselino prie pušies ir, nutaikęs, tą paukštį nušovė ir parsinešė namo. Bet nei jis pats, nei iš kaimynų niekas nežinojo, kas tai per paukštis ir kaip vadinasi. Paukštis buvo labai didelis, su dideliais sparnais, kreivais ir ilgais nagais. Kai kurie kaimynai manė, kad tą paukštį atbloškė iš tolimų kraštų vėtra. Bet kiti šnekėjo kitaip. Kadangi Muraška susigundė šventą Velykų rytą medžioti, tai jam pasirodė velnias, pasivertęs į tą paukštį, tik buvo jo laimė, kad pasisekė nušauti.

Ilgai tos apylinkės gyventojai juokaudavo, kad Muraška Velykų rytą velnią nušovė, o tą kalnelį praminė Velniakalniu, ir tas pavadinimas pasiliko.

Nepriklausomoje Lietuvoje prieš rusų okupaciją toje srityje buvo įsteigta nauja girininkija, ir pavadinta Velniakalnio girininkija. Dabar okupantai galbūt tą vardą pakeitė ir pavadino kokios komunistinės įžymybės vardu, bet tai tik spėliojimas. **V. A. S.**

Pensijos reikalu rašykite senatoriams prašymus

LB Chicagos socialinis klubas, susitaręs su lietuvių pensininkų dr-jos Chicagos skyriaus valdyba, paruošė prašymų tekstus, kuriuos reiktų rašyti savo valstybės senatoriams socialinio draudimo įstatymo pagerinimo reikalu. Siūloma pensijon leisti vyrus nuo 60 metų, o moteris nuo 55 m., bet nemažinant pensijos dydžio. Bendrai siūloma dabar mokamų pensijų normas padidinti 50 proc. Tokius prašymus siūloma rašyti tuojau pat, nedelsiant, nes Atstovų Rūmai jau tą įstatymo projektą priėmė, tik pensininkams nepalankia prasme, būtent, pensininko amžius sumažintas iki 62 m., bet kartu ir pensija sumažinta 20 proc.

Siūloma rašyti taip:
Hon. Senator ...
(rašykite senatoriaus pavardę)
Senate Building,
Washington, D. C.
Dear Senator:

I, the undersigned, desire the enactment during this session of the Congress of Legislation which will grant an amendment of the Social Security Law according to the Bill H. R. 4571; Sen. 909.

Instead of the age limit for Social Security which is 62, I offer for consideration the lowering of the age limit to 60 for man, and 55 for woman, and also to increase monthly benefits by 50 percent.

Sincerely yours,
Po tokiu laišku reikia pasirašyti, pridėti savo adresą ir tuojau pat pasiųsti savo valstybės senatoriui į Washingtoną. Jeigu toks įstatymo papildymas būtų priimtas, tuomet anksčiau dirbantieji galėtų išeiti į pensiją ir pensijos būtų didesnės ir nereikėtų pensininkams ieškoti papildomo uždarbio. Pensininkai savo darbus užleistų bedarbiams, kurių krašte vis dar yra nemažas skaičius.

Pr. Sulas

IŠ VOKIETIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

(Atkelta iš 5 psl.)

tada dažnai jau nėra laiko atsiklausti periferijų.

Buvo nurodyta, kad emigracinės galimybės nėra neribotos ir tarptautinių organizacijų teikiama emigracinė pagalba, kaip dokumentų paruošimas, ke lionei apmokėti išlaidų parūpinimas ir tt., greitai gali baigtis. Tad yra svarbu, kad visi lietuviai būtų su padėtimi supažindinti ir galėtų apsispręsti.

Atlyginimas nukentėjusiem nuo nacių dėl tautybės. JT aukštasis komisaras ir Vokietijos vyriausybė pasirašė sutartį, pagal kurią yra numatyta atlyginti nukentėjusiem nuo nacių dėl tautybės. Toji sutartis susideda iš dviejų dalių:

1. Tiem, kuriem yra padaryta nuolatinė kūno ar sveikatos žala, atlygins Vokiečių vyriausybė ir ji pati šią sutarties dalį įgyvendins per Bundesverwaltungsamit, Koeln.

2. Tų, kurie negalės atlyginimo gauti iš vokiečių pagal nukentėjusiem atlyginti įstatymą, atlyginimo klausimą spres JT komisaras.

Atlyginimo reikalais į Vokiečių vyriausybę reikia kreiptis šiuo adresu: Bundesverwaltung, Koeln, Rudolfparkplatz, Hochhaus. Prašymų formuliarių dar nėra, tad pareiškimai reikia rašyti ant paprasto popieriaus. Pareiškimam įteikti terminas 1961 gruodžio 31. Iki to laiko visi terminai yra atvirai, t. y. gali prašyti atlyginti ir tie, kurių anksčiau įteikti prašymai buvo atmesti, ar bylos dar neįsprestos, ar iki šiol niekur nesikreipė. Jei byla buvo pradėta, reikia pareiškime nurodyti, kokioj įstaigoj byla buvo ar yra sprendžiama.

JT aukšt. komisarus pareiškimų formuliarių galima gauti Balfe, Muenchene čia aukščiausiai nurodytu I. Rugieniaus adresu, arba JT aukšt. kom. atstovybėse. Pareiškimam įteikti terminas 1961 gruodžio 31 ir jie reikia siųsti: Office of the United Nations, High Commissioner for Refugees, Palais des Nations, Geneva — Switzerland. Patariama artimiausiu laiku pareiškimus įteikti abiem minėtom įstaigom.

Pabėgėlių rankų darbų paroda — mūgė nutarta surengti š. m. rugsėjo mėnesį Muenchene. Parodos tikslas — supažindinti ir sudominti vokiečių ir amerikiečių publiką su pabėgėlių rankų darbo gaminiiais — tautiniais mezginiiais, juostom, (labiausiai skirtom knygom perskirti), medžio drožiniais, odos dirbiniais ir tt., ir rasti tiem dirbiniam rinku. Apie parodą — mūgė tikslesnių žinių bus

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĒS

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos chorų; 16 dainų	\$3.50
Mano Lietuvos Prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Christmas Carols Sol. L. Juodis, angliškai mažo formato Pl.	1.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai: Jokubas J. Stukas Nr. 1;	4.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir liet. operos. J. Stukas, Nr. 2.	4.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šok.	4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišr. choro 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgroti 12 liet. patriotinių maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis 10 plokštelių po	5.00
Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos chorų — stereo	4.50
Alice Stephens Liet. kompozitorių 3 kuriniai	5.00
Alice Stephens Liet. kompozitorių stereo 3 kūriniai	6.00
A. Stephens iš rūtų šalies, 10 dainų ir 7 kalėdinės giesmės	5.00
Ciurlionio ansamblio Mes padainuosim, 16 liet. dainų	6.50
Ciurlionio ansamblio, Mes padainuosim, 16 liet. dainų — stereo	7.50
Milžino paunksmė, B. Sruogos, Montrealo Liet. Dramos teatro 3 valandų vaidinimas trijose plokštelėse albumas	15.00

PLOKŠTELĒŲ ALBUMAI GAUNAMI:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE

910 Willoughby Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST.

BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

JUOZO IR IZABELĒS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: VIrginia 3-3544

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėm, vakarieniškas ir kitiems pobūviams

Salėje gali tilpti 100 dalyvių.

REPUBLIC

Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS,

Manager

Didelis pasirinkimas

įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų

šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757

PL 4-1165

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis

— naujose patalpose —

skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

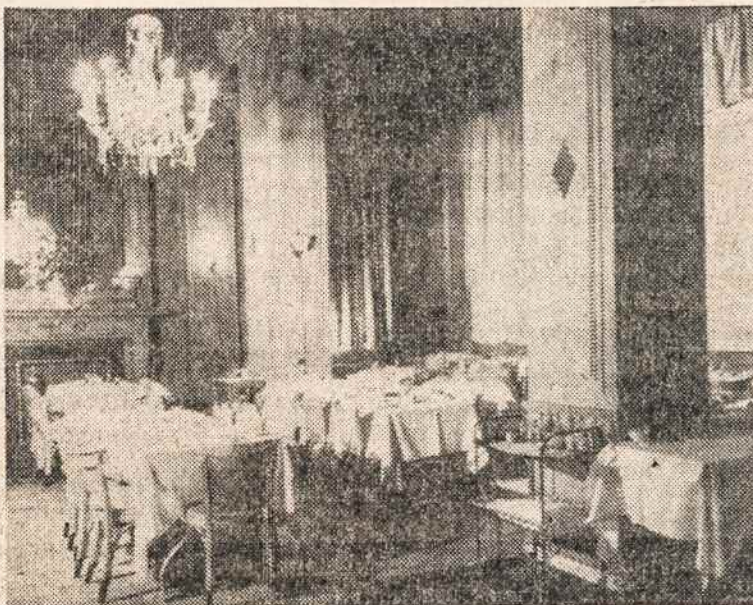
FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas

40 East 26th Street, New York City, N. Y.

Tel. MU 3-2928

GERI PIETOS IR VAKARIENĒ — JAUKUS BARAS

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiems pobūviams

Salėje gali tilpti 200 žmonių

LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĒ NEMOKAMAI

Mielai kiekvienas bus sutiktas

Pavasario pirmoji ekskursija į Niagara Falls, Kanadoje, ir Auriesville jėzuitų šventovę išvyksta birželio 3-4. Informacijų kelionės reikalais kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. tel. GL 5-7281, vakarais gel. GL 5-7068.

Moteryų Vienybės susirinkimas įvyksta gegužės 16, antradienį, 8 val. vak. Arūno namuose, 86-04 94 St., Woodhaven 21, N. Y. Paskaitą "Dainos reikšmė lietuvių tautai" skaitys E. Čekienė. Kviečiamos visos narės ir svečiai.

Liet. Moterų Atstovybės N. Y. Klubas gegužės 21 d. 5 val. popiet ruošia Sekminių popietę V. Steponio Festivalio restorane. Programą praves aktorius Vitalis Žukauskas. Laimėjimams leidžiamas dail. Elenos Urbaitytės paveikslas "Kompozicija iš Morres".

Drąsūčiui ir Liudai Grigaitė-Gudeliams balandžio 29 gimė sūnus, kuriam duotas Pauliaus vardas.

New Yorko skautai ir skautės, prisimindami lietuvių skautus kankinius, balandžio 23 gausiai dalyvavo pamaldose ir bendroje komunjijoje. Dienai pritaikintą pamokslą pasakė dvasios vadas kun. J. Pakalniškis.

N. Y. lietuvių skautams remti komiteto susirinkimas bus gegužės 21, sekmadienį, 12 val. Apiešimo parapijos mokykloje, Brooklyn, N. Y. Jame bus pasitarta dėl mūsų skautų veiklos, stovyklavimo, jų rėmimo. Be to, bus komiteto rinkimai, nes šis susirinkimas yra metinis. Naujieji turtininkai Bruzinskai padarys svarbų pranešimą.

Lituanistikos vasarinių kursų Fordhmo universitete šiemet nebus. Nesusrado reikalingas studentų skaičius.

Darius - Girėno 28-ju skridimo metinių pagerbimui surengti, šaukiamas visų draugių valdybų pasitarimas gegužės 24, trečiadienį, 7.30 val. vakare, Lietuvių Piliečių klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Jievos Ignatavičienės - Zigmantaitės, iš Voverų kaimo, anksčiau gyvenusios Lawrence, Mass., ieško brolio. Pati ar apie ją žinantieji prašomi atsilipti: Ona Malakauskienė, 234 Broadway, Bayonne, N. J.

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood; tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmo pabaigos
Trečiadieniais — 12 val. dienos
Penktadienį, gegužės 19, iki —
Trečiadienio, gegužės 24, 1961
Grazios muzikos ir geros nuotaikos spalvota filma

"UNTER PALMEN AM BLAUEN MEER"
pagal Ludvig Ganhoffer romaną
Vaidina: Bibi Johns, H. Juhnke, H. Zacharias, J. Rubini, T. Reno ir kt.
Priedinė filma:
"Die Perle von Tokay"
DIRECTOR: Passionist Monastery, Box 24, Jamaica 32, L.I. N.Y.
ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

MIRUSIEJI

Sofija Šlikienė, 68 m., mirė gegužės 5. Palaidota iš šv. Jurgio bažnyčios šv. Karolio kapinėse. Paliko liūdinčią seserį M. Kubauskiene, gyv. Macon St., Brooklyn, N. Y.

Domininkas Trečiokas iš Maspeth, N. Y., mirė gegužės 8. Palaidotas iš V. J. Atsaiminimo bažnyčios šv. Karolio kapinėse. Paliko anūką A. Story ir kitas gimines.

Jonas Sedrikas, 80 m., iš Maspeth, N. Y., mirė gegužės 10. Palaidotas iš Aušros Vartų par. bažnyčios New Yorke šv. Jono kapinėse. Paliko žmoną Salomėją, 4 dukras ir 2 sūnus.

Visų laidotuviams patarnavo Šalinskių laidojimo įstaiga.

Lietuvybės išlaikymo straipsniai numatomi premijuoti trečiam Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavime New Yorke birželio mėn.

1959 rugsėjo 6 antram Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavime Clevelande buvo nutarta duoti 3 premijas už straipsnius lietuviybės išlaikymo temom tremty, atspausdintus JAV bei Kanados laikraščiuose ir žurnaluose. Pirmajai premijai buvo paskirta 250 dol., antrai — 150, trečiajai 100 dol.

Panašių straipsnių autoriai privalo ne vėliau š. m. birželio 10 d. pranešti A. L. Gydytojų Sąjungos sekretoriui: Dr. V. Tauras, 2652 W. 59 St., Chicago 29, Ill., savo straipsnių antraštes, kada ir kokiam laikrašty bei žurnale tai buvo atspausdinta.

Straipsnius įvertinti yra sudaryta komisija, kurion įeina: B. Babrauskas — Rašytojų Draugijos atstovas, A. Gintėris — Žurnalistų Sąjungos atstovas, S. Daunys, J. Vaičiūnas ir J. Vaidėlys — Lietuvių Bendruomenės atstovai, ir dr. A. Montvidas bei dr. V. Tauras — A. Liet. Gydytojų Sąjungos valdybos nariai.

A. L. Gydytojų Sąjungos Valdyba

Lietuvių katalikų darbininkų klubo narių susirinkimas bus pirmadienį, gegužės 15 Angelių Karalienės par. salėje, tuojau po vakarinių pamaldų.

PADĖKA

Mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo proga gegužės 6 d. Lietuvių Piliečių klubo patalpose įvykusios puotos metu, kur buvo apie 350 dalyvių, visiems dėkojame už atsilankymą ir ypač prel. J. Balkūniui, kunigams P. Lekešui, P. Bulavai bei kun. Jonui Buikui už dovaną. Taip pat dėkojame už dovanas bei gėles mūsų tėveliui Jonui Raževičiui, seserims, švogeriams: H. Brenan, A. Subačiūsiams, V. Lynam, Grigaliūsiams, J. Kabošiams, C. Galiniams, V. Paulauskams, J. Rimšai, U. Sašienei, Drulių šeimai iš Pa., Januškams iš Kanados. Svočiai A. Stripeikienei už tortą ir gėles bei svotui J. Rimšai už gėrimus. Puotos rengimo komitetui: A. Grigaliūsiams, V. Lapšiams, A. Stripeikams, J. Kabošiams, C. Galiniams, C. Kužniskams, J. Aleknams, V. Paulauskams ir J. Savickui bei J. Rimšai.

Dėkoja visiems
Magdalena ir Pranas Milai

"Kanarėlė" ateitininkų šventėje

Ateitininkų metinė šventė Putnam, Conn., gražiai atšvęsta pereiną sekmadienį, gegužės 7. Iškilmingo susirinkimo metu Barbaros Žagarietės kuopos narės Jagna Stangerbergaitė ir Aušra Vasiliauskaitė davė įžodį. Studentės įžodį davė Rimgailė Kucinaitė. Įžodį priėmė Barbaros Žagarietės kuopos dvasios vadas kun. dr. A. Paškevičius. Zenklelius prisegė AF gen. sekretorius kun. V. Dabušis.

Iškilmingą susirinkimą pradėjo studentų ateitininkų draugovės pirmin. Audra Antanaitytė jautriais ir prasmingais žodžiais sujungdama ateitininkų organizacijos gajumą ir nuoširdžią Dievo meilę su gyvybės atgimimu ir išsiskleidimu pavasario žieduose. Putnamo ateitininko raštu sveikimo MAS dvasios vadas kun. I. Urbonas, SAS centro valdyba ir Pax Romana pirm. dr. V. Vygantas. Žodžiu pasveikino MA Barbaros Žagarietės kuopos pirminkė, skaučių vieneto atstovė, studentų ateitininkų atstovė, vienuolyno viršininkė Motina Augusta ir AF gen. sekre-

torius kun. V. Dabušis. J. Stangerbergaitė ir R. Kucinaitė padėjo už sveikinimus. Sugiedoti ateitininkų ir Lietuvos himnai. Prof. V. Brazaitis skaltai paskaitą — egzistencinė mintis "Kanarėlės" vaidinime. Po to bendrabučio mergaitės suvaidino K. Ostrausko trijų paveikslų dramą "Kanarėlė".

Po programos šeiminkės pavaišino svečius skoningai paruoštais užkandžiais. Šventei svečių ir jaunimo šokiai prisirinko apie 100.

Putnamo ateitininkų šventės kasmet paruošiamas labai rūpestingai ir nuotaikingai bei sklandžiai pravedamos. Daug dėmesio ateitininkų organizacijai veikia skiria vienuolyno kapelionas kun. St. Yla ir ateitininkų globėja sesuo M. Benedikta.

Svečių buvo iš New Yorko, Worcesterio, Brocktono, Bostono ir kt. Atvykusieji turėjo progos pamatyti ir vienuolyno sienoje iš lauko šiomis dienomis įtaisytą Šiluvos Dievo Motinos pasirodymo mozaiką, pagamintą A. Kašubienės (p)

DAIL. ROMAS VIESULAS apžiūri savo "Dainų" leidinį. Nuotr. V. Mažeļio.

Dail. R. Viesulas puošia "Kanarėlę"

— Padariau. Ateikite ir pažiūrėkite!

Dekoracijas jis suplanavo gana atitiraktas, su ekspresionistine nuotaika. Yra apgriuvusios buveinės idėja, su keliom sąsparom. Čia gyvena išstumti žmonės. Tą jų nedalia, žmogiškos buities konfliktus, išreikia įvairios konstrukcinės formos ir ypač krosnis. Spalvos — rudai pilkos.

Taip pat padaryti planai visiems scenos baldam, net lovų apklotam, priderinant juos prie bendros nuotaikos. Padarė ir kostiumų apybraižas, duodamas pagrindines idėjas.

Pagal šiuos planus dekoracijos gana tiksliai išpildytos. Tuo pasirūpino spektaklio administratorius Zenonas Jurys. Medžio darbus padėjo atlikti Romas Vilkas ir Aleksandras Gecevičius. Dažymo darbus atliko vienas amerikietis. Gegužės 6 New Yorke lankėsi pats dail. Romas Viesulas ir pasidžiaugė dekoracijų išpildymu. Jam bereikėjo tik kur ne kur pridėti vieną kitą brūkšnį.

Romas Viesulas profesoriuja Philadelphiaje, dėstydamas meną. Šį pavasarį jį pakėlė į profesoriaus asistentus. Šiam savaitgaliui jis yra kviečiamas su paskaita į Michigan valstybinį universitetą, kuris yra Ann Arbor, prie Detroito. Meno — architektūros skyriuje rengiama paskaita, diskusijos ir paroda. Pakviestas po vieną oforto, graviūros ir litografijos specialistų. Dail. R. Viesulas aiškina litografiją ir kalbės apie dabartinę Europos grafiką.

Labai gaila, kad jis negalės dalyvauti spektaklyje. Bet visi matysime jo gražų kūrinių — jo dekoracijas "Kanarėlei".

— Pats R. Viesulas, kaip paprastai, kukliai kalba apie savo darbą, nesigalėdamas šamojaus. Paklaustas apie "Kanarėlės" dekoracijas, irgi atsakė kukliai:

"Kario" naujas numeris

Jau išėjo iš spaudos ir išsiuntinėtas prenumeratoriams naujas gegužės mėn. "Kario" 5 (1372) nr. Jo turinyje idėti šie rašiniai: B. Augino — Lietuviško židinio vaidilutė, O. Urbono — Didžiojo šiaurės karo frontas Lietuvoje, J. Baublio — Geležinkelių būrys Vilniaus kryptimi, V. Sirvydo — Senovės Lietuva, F. Kiršos — Šventieji akmenys (eil.), A. Bernoto — Sautuvus, V. Mantvydo — Lietuvos valstybės sienos, B. Goldwaterio — Užsienio politika, kokia reikalinga Amerikai, V. Putvio — Žmogus galiūnas, K. — Pasilikusiai motinai, A. Mirono — Jaunos sielos karys — rašytojas, K. Kepalo vert. — Iš lenkų karo ataš. plk. L. Mitkivičiaus Kaimo atsiminimų 1933 ir 1939 metais. Be to, karinės žinios, mirusieji kariai ir kt.

BOSTONO ŽINIOS

Bostono arkivakupijos moterų kongresas bus gegužės 15 Statlerio viešbutyje. Sv. Petro parapiją atstovaus J. Satkevičienė, M. Mickevičienė, Ona Evans ir Ona Carroll.

Komp. Jeronimas Kačinskis pakviestas Melrose simfoninio orkestro administracijos dirbti ir kitą sezoną su jų orkestru. Gegužės mėn. bus suplanuoti nauji koncertai ir jų programa. Taip pat bus numatyti koncertų solistai.

Pučiamųjų instrumentų kvintetas, kurį sudaro Boston Symphony instrumentalistai, užsakė komp. Jeronimui Kačinskui parašyti jų ansamblui kvintetą. Šis ansamblis kasmet plačiai gastroliuoja JAV ir Europoje.

Vedė. Balandžio 29 moterys tės sakramentą priėmė Gintas Simonaitis ir Reda Lendraityte, gegužės 6 — Joseph M. Cataldo su Maryte Plevokaite.

Įrekordavo giesmes. Svč. Jėzaus Širdies apaštalavimo draugija, kurios veikla apima viso pasaulio kraštus, pakvietė sv. Petro parapijos chorą įrekorduoti į juostas tris lotyniškus ir du angliškus motėtus. Juostos bus multiplikuotos ir išsiuntinėsios į katalikiškai akcijai prieinamus kraštus. Sv. Petro parapijos choras balandžio 30 įrekordavo motetus Regina Coeli — A. Lotti, A. Sacrum Cor Jesu — J. Schweitzer, Exaltabo te, Domine — J. Gabbas, O Holy Name ir Oh Mary We Hail Thee — W. Card. O'Connell.

Mirusieji. Po gedulingų šv. Petro bažnyčioje pamaldų palaidoti: Juozas Baltušis (balandžio 20) 82 m. Velionis gyveno 510 N. Main St., Randolph, Mass. Nuliūdime paliko dukterį ir brolių. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Ieva Astrauskienė (bal. 22) 68 m. Velionė gyveno 7 Douglas St. Nuliūdime paliko dvi seserys. Palaidota šv. Kalvarijos kapinėse, Brockton, Mass.

Antanas Tamošiūnas (bal. 24) 63 m. Velionis gyveno 64 Sudan St., Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas Highland kapinėse, Norwood, Mass.

Stanislova Petrulienė (balandžio 26) 72 m. Velionė gyveno 19 Old Harbor St. Nuliūdime paliko dukterį ir sūnų. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Antanas Tamošiūnas (bal. 24) 63 m. Velionis gyveno 64 Sudan St., Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas Highland kapinėse, Norwood, Mass.

Radijo programos

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
ved. Jonas J. Romanas, sr. WHIL — 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadien. nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS
ved. P. Vėžinis
Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM bangomis 1190 kilociklų FM bangomis 105.7 megaciklų iš WKOX, Framingham, Mass.

RADIJO PROGRAMA
ved. Step. Minkus, Boston, Mass.
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

VYČIŲ PROGRAMA
WLOA — 1550 kil. Braddock, Penna.
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

LITHUANIAN MELODIES
ved. Ralph J. Valatka
WJLB — 1400 kil., Detroit, Mich.
Šeštad. nuo 5 iki 5.30 popiet.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO VALANDA
Direktorius
Jokūbas J. Stukas
WEVD — 1330 kil. 97,9 mg. FM New York, N. Y.
Šeštad. nuo 5 iki 6 val. popiet

VASAROS ATOSTOGOS prie Atlanto

Geriausiai pailsėsite atostogų salyje Kennebunkport, Maine.

Pranciškonų vedami vasarnamiai priima pavienius asmenis ir šeimas. Atostogavimo sezonas siemet prasideda birželio 30 d. ir baigiasi rugsėjo 1 d.

Daugelio metų praktika rodo, kad tūkstantai grįžta pailsėję žaivioje Maino gamtoje ir galvnančioje jūroje. Dėl informacijų kreiptis:

FRANCISCAN MONASTERY,
KENNEBUNKPORT, MAINE
Tel. Worth 7-2011
ar 207 WO 7-2011

Gražiajame MAINE krašte — KENNEBUNKPORT, Maine, vasarvietėje, prie Atlanto.

BERNIUKŲ STOVYKLA

vadovaujama Tėvų Parciškonų, prasideda birželio 30 d. po pietų ir baigiasi liepos 28 d. Norintieji gali pasilikti ir ilgiau. Berniukai priimami nuo 7 iki 15 metų.

Stovyklos vadovybė užtikrina kiekvienam fizinį, dvasinį ir tautinį atsigavimą. — Kreiptis:

FRANCISCAN MONASTERY,
KENNEBUNKPORT, MAINE
Tel. Worth 7-2011
ar 207 WO 7-2011

Berniukai iš New Yorko apylinkės bus vedami iš Brooklyn, N.Y. birželio 30 d. mūsų priemonėmis. Tik reikia iš anksto pranešti, kas nori tuom pasinaudoti.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiama garbingas laidotuves Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šermenių dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiamslomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

TIK VIENĄ KARTĄ NEW YORKE!

K. OSTRAUSKO 3 PAV. DRAMA

KANARĖLĖ

Rež. V. VALIUKAS — Dail. R. VIESULAS

KADA? KUR? Gegužės 20 d., šeštadienį 8 v. v.

VAN WYCK JUNIOR HIGH SCHOOL
85-05 144 STREET, JAMAICA, L. I. N. Y.

VAŽIUOTI: BMT—Jamaica linija iki Queens Blvd. stoties arba IND linija E ar F traukiniu iki Sutphin Blvd. stot.

Spektaklį globoja Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko Klubas

Įėjimas su pakvietimais, kurie gaunami pas admin. Z. Jurį — Tel. MI 7-1541; pas platintojus ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

Vaidina:
L. VASILIAUSKAITE
L. KARMAZINAS
V. VALIUKAS
K. VASILIAUSKIS ir kiti
Rež. pad. V. STROLIA
Admin. Z. JURYS